

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

mfvm@mfvm.dk
www.mfvm.dk
7. oktober 2020

Godkendelse

Aktinformation

Akttitel: Svar på MOF alm. del. nr. 1417
Akt id: 5402294

Godkendelsesinformation

Godkendelsestype: Alm. Del
Oprettet: 01-10-2020 17:25:31
Startdato: 05-10-2020 12:58:36
Frist: 08-10-2020 23:59:00
Afsluttet: 06-10-2020 23:15:08

Ansvarlig

Lars Ole Hansen (Sagsbehandler, Landbrug), **Status:**

Trin 1

Anders Christiansen (Sagsbehandler, Landbrug), **Status:** godkendt
Kopimodtagere:
Morten Ejrnæs (Kontorchef, Landbrug),
Sofus Rex (Kontorchef, Landbrug),

Trin 2

Christian Vindahl Vind (Afdelingschef, Departementet), **Status:** godkendt
Kopimodtagere:
Søren Andersen (Særlig rådgiver, FVM Minister- og Ledelsessekretariat),

Trin 3

Henrik Studsgaard (Departementschef, Minister- og Ledelsessekretariat), **Status:** godkendt

Trin 4

Mogens Jensen (Fødevareminister, FVM Minister- og Ledelsessekretariat), **Status:** godkendt
Kommentar: Mogens Jensen har godkendt godkendelsen den 06-10-2020 kl. 21:26

Brevdato

Afsender Lars Ole Hansen (Sagsbehandler, Landbrug)

Modtagere

Akttitel Svar på MOF alm. del. nr. 1417

Identifikationsnummer 5402294

Versionsnummer 6

Ansvarlig Lars Ole Hansen

Vedlagte dokumenter Godkendelsesdokument DOKUMENT IKKE MEDTAGET
Cover - Besvarelse af spørgsmål nr. 1417 (MOF alm. del.)
vedrørende fors...
Bilag 0 - Besvarelse af spørgsmål nr. 1417 (MOF alm. del.)
Bilag 1 - Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter 2019
Bilag 2 - Besvarelse af spørgsmål nr. 150 (MOF alm. del.)
Bilag 3 - Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion
DOKUMENT IKKE MEDTAGET
Bilag 4 - Vidensyntese DOKUMENT IKKE MEDTAGET
Bilag 5 - Estimering af national klimaeffekt for omlægning til
økologisk... DOKUMENT IKKE MEDTAGET
Udvalgsspørgsmål DOKUMENT IKKE MEDTAGET

**Dokumenter uden PDF-
version (ikke vedlagt)**

Udskrevet 07-10-2020

COVER

Miljø- og
Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Til: Fødevareministeren	DEP sagsnr.: 2020-18455
Ekstern frist 21. oktober (frist til FT) Fællessag	Ref. LOHA

Styrelses J. Nr.:	Styrelseschef	Direktion i styrelsen
20-1516-000077	Mette Hyldebrandt-Larsen	Louise Piester

Besvarelse af spørgsmål nr. 1417 (MOF alm. del.) vedrørende forskellige forhold om økologi

Indstilling

./.
Til ministerens godkendelse vedlægges udkast til besvarelse af MOF alm. del spørgsmål nr. 1417 stillet den 23. september 2020 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Sagen kort inkl. politisk landskab

I spørgsmål nr. 1417 (MOF alm. del) spørges der, om ministeren vil kommentere et debatindlæg og mail fra Bæredygtigt Landbrug (BL). Debatindlæg "*Skal statskassen modarbejde regeringens erklærede mål for klima og natur ?*" er skrevet som en replik til et andet debatindlæg "*Regeringen må stoppe udhulingen af økologien*" af Økologisk Landsforening (ØL) på Altinget.dk den 4. september.

Altinget ville imidlertid ikke optage debatindlægget fra BL, hvorfor det blev sendt til MOF-udvalget i stedet for og offentliggjort på BLs egen hjemmeside. Indholdsmæssigt er debatindlægget en meningstilkendegivelse af, at konventionelt landbrug er moderne og effektivt, mens økologisk landbrug er forældet og forurenende. Der er ikke en faktuel henvisning til dokumentation for de fremsatte påstande fra BL.

Eftersom artiklen er en replik til ØL, er det valgt ikke at gå nærmere ind i de udokumenterede påstande, der fremsættes, men alene at hylde vores demokratiske traditioner, hvor alle har lov at mene noget forskelligt.

I tillæg til ovenstående bedes ministeren også besvare 4 mere specifikke spørgsmål, der alle kredser omkring forskellige sammenligninger af konventionel og økologisk landbrug. Spørgsmålene er forelagt Landbrugsstyrelsen, der besvarer spørgsmålene kort med seneste viden, som ministeriet er i besiddelse af via det faglige grundlag, som ministeriet løbende tilvejebringer som led i politikudviklingen af området. Der vedlægges derfor en række bilag som dokumentation til besvarelsen.

Strategi og proces

Svaret oversendes til Miljø -og Fødevareudvalget. I svaret henvises bl.a. til, at udvalget vil blive orienteret om en snarlig rapport fra AU om opdatering af kvælstofudvaskningen fra økologiske bedrifter. Ministeren vil blive forelagt sag om dette i forbindelse med offentliggørelse, hvilket forventes at ske inden for ca. 1 uge.

Økonomi og finansiering

Ej relevant.

Pressestrategi
Ej relevant.

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 30. september 2020

Minister for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 1417 (MOF alm. del) stillet 23. september 2020 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 1417

”Ministeren bedes kommentere mail fra Poul Vejby-Sørensen af 16. september 2020, jf. MOF alm. del – bilag 748, og debatindlægget ”Skal statskassen modarbejde regeringens erklærede mål for klima og natur?”, Poul Vejby-Sørensen, baeredygtigtlandbrug.dk, den 11. september 2020, som mailen henviser til. Vil ministeren svare på de i henvendelsen rejste problemstillinger og på følgende spørgsmål:

- Vil ministeren foretage en sammenligning af arealanvendelsen mellem økologisk produktion og konventionel produktion i relation til udbytte, produktion, effektivitet mv.?
- Vil ministeren foretage en sammenligning mellem økologisk produktion og konventionel produktion angående tilskud til produktionerne?
- Vil ministeren foretage en sammenligning mellem økologisk produktion og konventionel produktion angående, hvilke produktionsmidler der anvendes til produktionerne, f.eks. gødning, sprøjtemidler mv.
- Vil ministeren foretage en sammenligning mellem økologisk produktion og konventionel produktion angående klimabelastning, miljøbelastning og naturbelastning på omgivelserne, herunder, naturen, vandmiljø mv.?”

Svar

Det omtalte debatindlæg ”Skal statskassen modarbejde regeringens erklærede mål for klima og natur?” på Bæredygtigt Landbrugs hjemmeside er skrevet som en replik til et andet debatindlæg ”Regeringen må stoppe udhulingen af økologien” af Økologisk Landsforening på Altinget.dk den 4. september. Jeg synes, det er et sundt tegn for vores demokrati, når forskellige interesseorganisationers meninger brydes i den offentlige debat.

I forhold til spørgsmålene om sammenligninger af økologisk og konventionel produktion på en række parametre, så har jeg forelagt Landbrugsstyrelsen spørgsmålene, og styrelsen oplyser at:

”Hvert år udarbejder ministeriet ”Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter” (bilag 1), hvor der foretages sammenligninger mellem arealanvendelsen, bedriftsstørrelsesfordeling og gennemsnitsbedriftsstørrelse mv. på henholdsvis økologiske og konventionelle bedrifter og arealer.

Det fremgår blandt andet af statistikken for 2019, at det økologiske areal har en andel på 11,3 % af produktionsarealet. Af det samlede areal dyrkes en relativt lille andel økologisk med korn (7,6 %), oliefrø (2,2 %) og frøgræs (4,5 %) i forhold til det konventionelle areal, mens det økologisk dyrkede areal udgør en relativ stor andel af det samlede areal med bælgssæd (47,9 %), andre kerner (42,6 %), frugt & bær m.v. (26,4 %), græs og kløvergræs (25,6 %) og energiafgrøder (22,9 %).

Med hensyn til en sammenligning af tilskud til henholdsvis økologisk og konventionel produktion henvises der til svaret af 23. januar 2019 givet på MOF alm. del spørgsmål 150 (bilag 2) Støtte til landbrugssektoren opdelt på konventionel og økologisk produktion fremgår af tabel 1 for perioden 2016 til 2019.

Gødnings- og bekæmpelsesmidler er i økologisk jordbrugsproduktion reguleret via positivlister på EU-niveau. De stoffer, som må anvendes i Danmark, er listet i bilag 1 og 2 til ”Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion” (bilag 3). Det vil sige, at stoffer, som ikke optræder på disse bilag, ikke må anvendes i økologisk jordbrugsproduktion. Det fulde overblik over godkendte bekæmpelsesmidler i Danmark kan findes på Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase <https://mst.dk/kemi/database-for-bekaempelsesmidler/bmd/>

I forhold til miljø-, klima-, og naturbelastning har ministeriet fået udarbejdet en række publikationer, der netop belyser forskellene imellem økologisk og konventionel produktion. I 2015 udarbejdede Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer derfor en ny videnssynthese (bilag 4) i samarbejde med ca. 70 danske forskere og eksperter. Formålet var at kortlægge den eksisterende viden om økologiens bidrag til fælles samfundsgoder. For biodiversitet var konklusionen følgende ”Den gennemsnitlige forøgelse af artsrigdommen på 30% i økologiske marker og småbiotoper vurderes i dag som et robust resultat, der er blevet fastholdt uanset produktionsændringer gennem de seneste 30 år”.

Effekterne for klima er efterfølgende opdateret i år af Aarhus Universitet (AU).

Den 15. september 2020 publicerede AU rapporten ”Estimering af national klimaeffekt for omlægning til økologisk jordbrug” (bilag 5). Fødevareministeren har med brev af 1. oktober orienteret udvalget om rapporten. AU angiver en positiv klimaeffekt ved omlægning til økologi på mellem 1,2 og 2 ton CO₂-ækv./ha, hvor de 2 ton CO₂-ækv./ha angives som mest retvisende. Dette resultat er en opskrivning af den tidligere effekt på 0,64 ton CO₂-ækv./ha. Den nye klimaeffekt er bl.a. højere, fordi CO₂-lagringen i jordens kulstofpulje er inkluderet, og fordi der bruges nye data for sammensætningen af driftsgrene indend for de to produktionsformer.

Klimaeffekten er i rapporten opgjort per hektar, og ikke per produceret enhed, da det er hensigtsmæssigt ift. den nationale emissionsopgørelse og regeringens målsætning om en 70 % reduktion af drivhusgasudledningen i 2030. Men det anføres i rapporten, at der er meget små forskelle mellem udledning af klimagasser per produceret enhed for henholdsvis konventionel og økologisk produktion. AU skriver: *Den overordnede tolkning på tværs af produkter er, at der er meget små forskelle afhængig af produktionsform på udledningen pr kg produkt, mens der er en betydelig merudledning pr ha for de animalske produkter ved konventionel drift i forhold til økologisk, og at der for planteproduktionen er lidt mindre forskelle.* Tal for produktivitet og arealanvendelse fremgår af kapitel 4 i rapporten.

For kvælstof har Miljø- og Fødevareministeriet bestilt en opdatering af beregning af kvælstofudvaskningen fra økologiske bedrifter hos AU. Denne forventes offentliggjort inden for kort tid. Jeg vil orientere udvalget om notatet, når det er klart og offentliggjort af AU.

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Landbrugsstyrelsen

Statistik over kologiske jordbrugsbedrifter 2019 Autorisation og produktion

Marts 2020

Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter 2019

Denne statistik er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2020

Foto: COLOURBOX

© Landbrugsstyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lbst.dk
www.lbst.dk

ISSN: 2246-2872
ISBN: 978-87-7120-143-7

Indhold

1.	Resume.....	4
2.	Indledning.....	5
3.	Datagrundlag.....	6
4.	Økologisk produktionsareal og bedrifter – størrelse og udvikling	7
5.	Økologisk husdyrproduktion – størrelse og udvikling.....	12
6.	Afgrødefordeling på produktionsarealet	17
7.	Arealfordeling på bedriftstype, bedriftsstørrelse og afgrødekategori	30
8.	Arealfordeling på geografisk placering og bedriftstype.....	36
Appendiks		
A.1	Udvikling i antal økologiske bedrifter og arealer med angivelse af arealernes omlægningsstatus	50
A.2	Udvikling i til- og fragang af økologiske bedrifter	51
A.3	Udvikling i antal økologiske bedrifter, økologisk areal samt gennemsnitligt areal per bedrift fordelt på regioner eller landsdele	53

1. Resume

Landbrugsstyrelsen registrerer hvert år omfanget af den økologiske jordbrugsproduktion, og i 2019 blev det økologiske areal forøget med 22.182 ha i forhold til 2018. Samtidig blev yderligere 222 bedrifter autoriseret. Samlet blev der dyrket 301.481 ha økologisk, hvilket er mere end en fordobling af arealet siden 2007. Det økologiske areal udgør nu 11,3 procent af det samlede danske landbrugsareal.

Der er regionale forskelle på økologiens andel af jordbruget og bedrifternes produktionsretninger. Mælkeproducenter drev i 2019 over 36 procent af det økologiske areal, mens økologer med andre husdyr tilsammen drev 22 procent af det økologiske areal. Husdyrtætheden er generelt større i Jylland end på øerne, hvilket også afspejles i den geografiske fordeling af de økologiske bedrifter. Landsdelene Sydjylland, Nordjylland og Vestjylland har det største økologiske areal, og den økologiske arealandel er større end landsgennemsnittet. Endvidere er stigningen i det økologiske areal siden 2018 også størst i disse landsdele, men med variationer mellem kommuner indenfor landsdelene.

Fra 2018 til 2019 er antal malkekvæg og søer faldet en smule, men over en længere årrække er antal kvæg, både malke- og kødkvæg, men også svin og visse fjerkræ steget jævnt. Cirka 40 procent af de økologiske bedrifter har husdyrhold hvilket afspejles ved, at grovfoderafgrøder og kornafgrøder i 2019 blev dyrket på 86 procent af det økologiske areal. Bedrifter med drøvtyggere anvendte en stor andel af deres arealer til grovfoder, mens kornafgrøder er dominerende hos svine- og fjerkræproducenter. Bedrifter karakteriseret ved produktion af frugt/bær, frøafgrøder og energiafgrøder drev 16 procent af det økologiske areal, og disse specielle afgrøder udgjorde kun 4 procent af det økologiske areal i 2019.

2. Indledning

Landbrugsstyrelsen autoriserer jordbrugsbedrifter til økologisk jordbrugsproduktion¹ og varetager økologikontrollen, hvilket er en forudsætning for, at bedriftens produkter kan sælges som økologiske. Alle økologiske bedrifter skal én gang om året indberette deres produktion til Landbrugsstyrelsen via den fælles indberetning (Fællesskema). Det sker som led i økologikontrollen og er en forudsætning for opretholdelse af autorisationen.

Denne publikation baserer sig på en opgørelse Landbrugsstyrelsen har foretaget på baggrund af de økologiske bedrifters indberettede produktion i Fællesskema 2019. Formålet med publikationen er at informere om størrelsen og udviklingen af den økologiske jordbrugsproduktion i Danmark. I publikationen præsenteres bl.a. antallet af økologiautorisationer, økologiske bedrifters arealanvendelse, husdyrproduktion, karakteristika og størrelsesforhold, geografisk placering og fordeling mellem bedriftstyper i 2019. Tilsvarende opgørelser fra tidligere år inddrages for at skabe et billede af hvordan det økologiske landbrug har udviklet sig over tid.

Publikationen suppleres af et tillæg, hvor detailoplysninger om arealfordeling på kombinationer af bedriftstyper og geografiske enheder findes, ligesom arealudviklingen indenfor afgrødekategorier og afgrøder over de seneste fem år.

Opgørelsen af økologiautorisationer, økologisk areal og arealanvendelse samt økologisk husdyrproduktion ligger til grund for 2019 opdateringen af Danmarks Statistiks publicerede tabeller 'OEKO11: Økologiske bedrifter og arealer efter økologisk status og afgrøde' og 'OEKO2: Økologiske dyr efter dyreart' i Statistikbanken². Desuden indgår opgørelsen i Danmarks årlige indberetning af økologisk jordbrugsstatistik til EU's statistikorganisation, Eurostat.

¹ Autorisationen sker i henhold til økologiloven (lovbekendtgørelse nr. 39 af 17. januar 2020, §§ 7-10) og efter bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1291 af 5. december 2019 om økologisk jordbrugsproduktion m.v., jf. Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 (med senere ændringer).

² www.statistikbanken.dk/OEKO11 og www.statistikbanken.dk/OEKO2.

3. Datagrundlag

Overordnet er denne statistik opgjort på baggrund af de data, Landbrugsstyrelsen har adgang til via alle indberettede sagsbehandlede Fællesskema ansøgninger i 2019³. I Fællesskemaet angiver jordbrugsbedrifterne detaljerede oplysninger om bl.a. arealanvendelse i forbindelse med ansøgning om arealstøtte. Hvis en jordbruger har ansøgt Landbrugsstyrelsen om at blive økolog, eller allerede er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion, indberettes også oplysninger om økologi-omlægningsdato for både marker og husdyrbesætninger i Fællesskemaet. Dette muliggør sammenligninger af det indberettede økologiske areal med totalarealet. Der er frist for indsendelse af Fællesskema i anden halvdel af april hvert år.

Registreringer fra sagsbehandlingen af ansøgninger om økologiautorisation, producentskifte samt ophør som økolog er også anvendt i opgørelsen⁴. Bedrifter kan hele året ansøge om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion, ligesom autoriserede økologer kan ophøre som økologer i løbet af året. Antallet af økologiske bedrifter samt det økologiske areal er således dynamisk. Opgørelsen omfatter den økologiske produktion fra bedrifter, der både havde søgt om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion per 31. maj det pågældende år. Denne skæringsdato har været anvendt fra med 2013-statistikken.

Totalarealer er baseret på dataudtræk af samtlige modtagne ansøgninger i Fællesskema 2019. De viste opgørelser, tabeller og figurer af økologisk produktion i denne statistik omfatter udelukkende de økologiske bedrifter, der havde foretaget indberetning via Fællesskema 2019 og havde søgt om autorisation per 31. maj 2019, medmindre andet er angivet. Per 31. maj 2019 var der 77 økologiske bedrifter, der ikke havde indberettet deres produktion via Fællesskema 2019. Derfor har det ikke været muligt at medtage data fra disse bedrifter i statistikken. Af de 77 bedrifter, kan de 45 bedrifter genfindes med indberetningsdata for 2018. Disse 45 bedrifter havde i 2018 et samlet økologisk areal på 1.723 ha. Til sammenligning var der ligeledes 77 økologiske bedrifter, der ikke havde indberettet deres produktion i Fællesskema 2018.

Det økologiske produktionsareal defineres som summen af indberettede marker med en angivet omlægningsdato. Fra den indberettede markplan i Fællesskema 2019 anvendes oplysninger om enkelte markers størrelse, hvilken afgrøde der dyrkes, samt hvilken omlægningsdato de enkelte marker har. På baggrund af omlægningsdato samt afgrødens omlægningstid foretages efterfølgende en beregning af alle markers økologistatus per 31. maj 2019. I opgørelsen af det økologiske produktionsareal indgår derfor arealer, der er enten:

- Fuldt omlagt økologisk areal (omlagt og omlægningstid er udløbet)
- Under omlægning (omlagt, men omlægningstid er endnu ikke udløbet)
- Ikke er påbegyndt omlagt endnu (omlægningsdato ligger efter 31. maj 2019)

Tilsvarende opgøres den totale økologiske husdyrproduktion på baggrund af indberettede oplysninger om husdyrproduktion i Fællesskema 2019 hos bedrifter, der både havde søgt om økologiautorisation og indberettet husdyr med besætningsomlægningsdato senest 31. maj 2019.

Arealers geografiske placering defineres på baggrund af de indberettede markers markblokplacering. Markens placering henføres til den kommune, hvori den største arealmæssige andel af markblokken befinder sig geografisk. Denne metode blev anvendt fra og med 2016-statistikken, og adskiller sig fra tidligere års statistikker, hvor bedrifternes registrerede adresse dannede grundlag for geografisk placering af arealet. Denne ændring er foretaget for at give et mere retvisende billede af, hvor produktionen faktisk foregår. Den geografiske placering af husdyrproduktionen sker fortsat på grundlag af bedrifternes registrerede adresse, da dyrene i modsætning til markerne ikke er stedfaste.

Indberettet husdyrproduktion samt arealanvendelse danner grundlag for inddeling i 11 bedriftstyper. Dette er yderligere beskrevet i afsnit [7. Arealfordeling på bedriftstype, bedriftsstørrelse og afgrødekategori](#).

Der er ved udarbejdelsen af 2019-statistikken kun foretaget analyser på baggrund af data for 2019. I tabeller og figurer, hvor tidligere år indgår, er tal fra foregående års rapporter blot videreført til 2019-rapporten.

I rapportens tabeller er manglende værdier angivet med ".", mens en værdi på "0" angiver en værdi der er rundet ned til 0.

³ Data fra Fællesskema 2019 er udtrukket fra Landbrugsstyrelsens IT-fagsystem den 29. januar 2020.

⁴ Data fra sagsbehandling af økologiautorisationer er udtrukket fra Landbrugsstyrelsens IT-sagsbehandlingssystem den 3. januar 2020

4. Økologisk produktionsareal og bedrifter – størrelse og udvikling

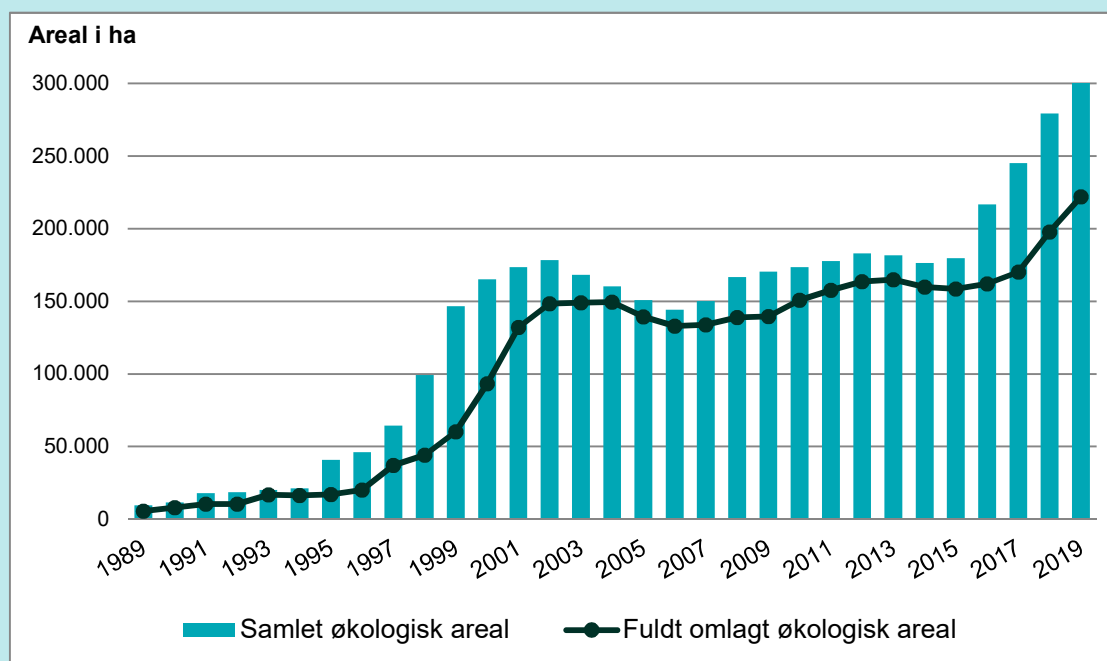
Det økologiske produktionsareal blev forøget med 22.182 ha fra 2018 til 2019. Dette svarer til en udvidelse af det økologiske produktionsareal på 7,9 procent, og det indberettede økologiske produktionsareal i 2019 var dermed 301.481 ha mod 279.299 ha i 2018. Per 31. maj 2019 udgjorde det økologiske areal 11,3 procent af det totale indberettede produktionsareal i Danmark.

Det økologiske produktionsareal fordelte sig i 2019 med 221.991 ha fuldt omlagt økologisk areal, hvilket er en fremgang på 24.217 ha i forhold til 2018. Derudover var 76.762 ha under omlægning, hvilket var en fremgang på 3.879 ha i forhold til 2018. Derimod var der kun 2.728 ha planlagt omlagt, men ikke påbegyndt omlægning endnu, hvilket er 5.914 ha mindre end i 2018.

Udviklingen i det samlede økologiske produktionsareal og det fuldt omlagte økologiske areal fremgår af Figur 1. En opgørelse over det økologiske produktionsareal og fordeling af arealets omlægningsstatus i perioden 1989-2019 fremgår af Tabel A.1 i appendiks.

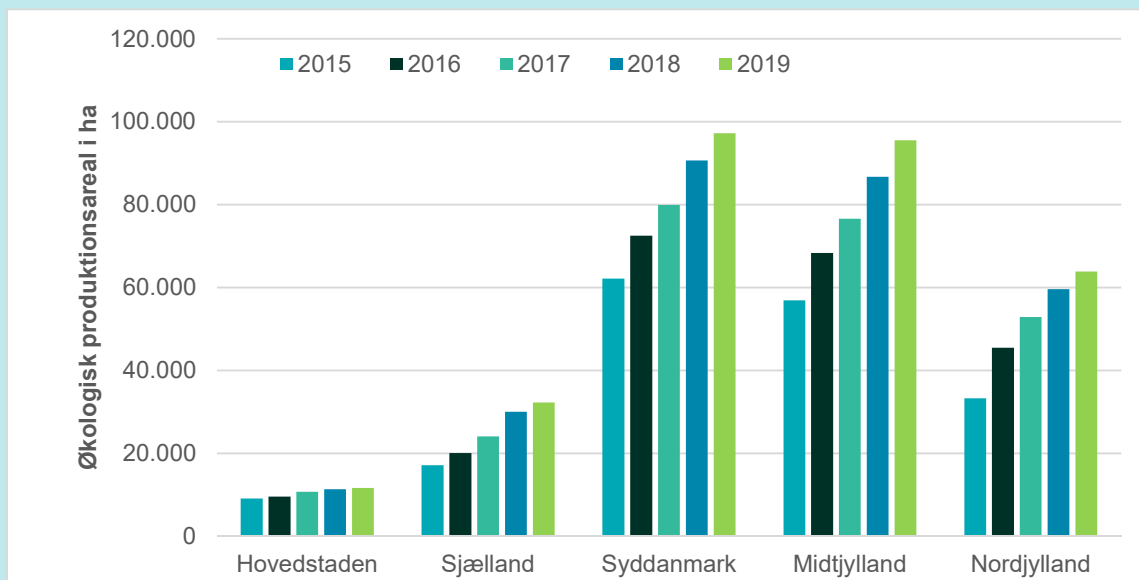
Siden 2007 er arealet øget fra 150.207 ha til 301.481 ha i 2019, hvilket svarer til en forøgelse på 151.274 ha eller mere end en fordobling over 12 år.

FIGUR 1. Udvikling i økologiske bedrifters indberettede produktionsareal med angivelse af fuldt omlagt økologisk areal for perioden 1989-2019

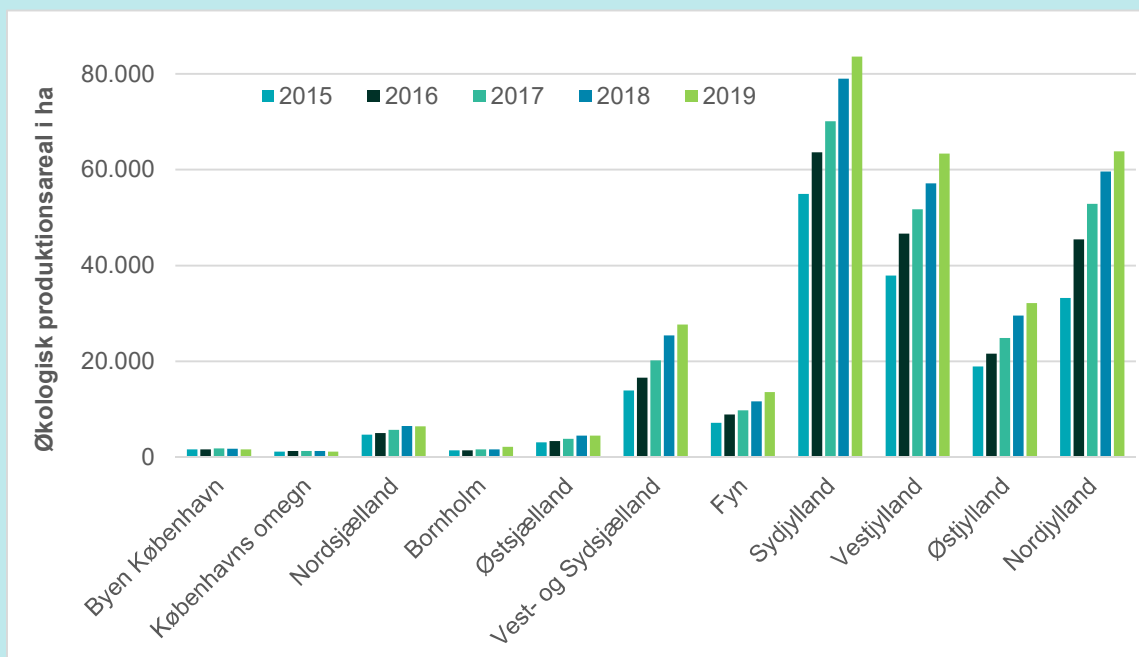
Af Figur 2 fremgår udviklingen i fordelingen af det økologiske produktionsareal på de fem regioner. Størstedelen af arealet fandtes i 2019 i regionerne Syddanmark og Midtjylland med tilsammen 192.673 ha. De øvrige tre regioner havde 108.808 ha tilsammen. I 2019 var der arealmæssig fremgang i alle regioner, særligt i regionerne Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland.

FIGUR 2. Økologiske bedrífers indberettede produktionsareal i 2019 fordelt på regioner

Indenfor regioner kan der være stor forskel på det økologiske produktionsareals størrelse og udvikling i de tilhørende landsdele, hvilket illustreres i Figur 3. Særligt landsdelene Syddanmark og Vestjylland i region Midtjylland har haft arealmæssig fremgang fra 2018 til 2019. Det bemærkes, at ca. 2/3 af forøgelsen i det økologiske areal skete i de tre landsdele med størst økologisk areal, og hvor økologiandelen samtidig ligger over landsgennemsnittet. I landsdelen Syddanmark udgør det økologiske areal 15 % af det samlede produktionsareal, og det økologiske areal blev øget med 4.665 ha fra 2018 til i alt 83.594 ha. I landsdelene Vestjylland og Nordjylland udgør det økologiske areal henholdsvis 14 og 13 % af det samlede produktionsareal. Det økologiske areal er nu på henholdsvis 63.324 ha og 63.817 ha, hvilket er en forøgelse på henholdsvis 6.217 ha og 4.190 ha siden 2018.

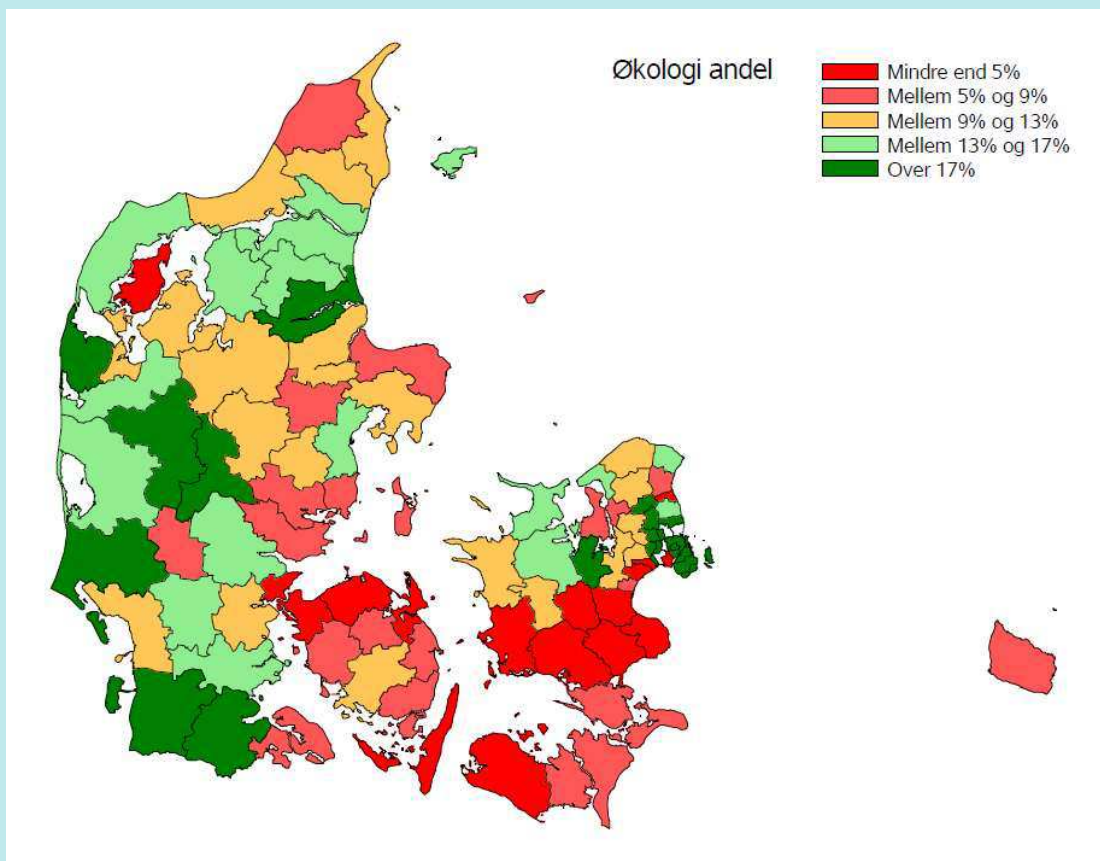
FIGUR 3. Udvikling fra 2018 til 2019 i økologiske bedrífers indberettede produktionsareal fordelt på landsdele

En historisk opgørelse over udviklingen i antal bedrífers, areal og bedriftsstørrelse mellem regioner og landsdele fremgår desuden af appendiks A.3.

Den gennemsnitlige økologiandel varierer mellem kommuner og i Figur 4 illustreres økologiandelen af produktionsarealet i hver af landets kommuner. Den gule farve indikerer, at økologiandelen i den enkelte kommune er på niveau med økologiandelen på landsplan på 11,3 procent. Kommuner med en økologiandel, der er større end landsgennemsnittet, er grønne, og tilsvarende er kommuner med en økologiandel mindre end landsgennemsnittet røde. Jo større intensitet af farven grøn/rød, jo længere er kommunernes økologiandel fra landsgennemsnittet.

FIGUR 4. Andel af økologisk areal pr. 31. maj 2019 i forhold til det totale produktionsareal pr. kommune

Per 31. maj 2019 var der 4.016 bedrifter⁵, der var autoriserede eller havde søgt om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion (Tabel 1). Dette svarer til 222 flere økologiske bedrifter end per 31. maj 2018; en stigning i antal bedrifter på 5,9 procent. I 2019 var 10,6 procent af bedrifterne, der indberettede deres produktion i Fællesskema, autoriserede økologer. Det totale antal økologiske bedrifter var i perioden 2007 til 2015 nogenlunde stabilt med ca. 2.600 autorisationer, hvorefter der var en betydelig årlig forøgelse i antallet af økologiske bedrifter i årene 2016 til 2019 (Figur 5).

En opgørelse over udviklingen i antallet af bedrifter i perioden 1989-2019 samt til- og fragang af økologiske bedrifter fremgår af appendiks A.1.

I 2019 var der 103 økologiske bedrifter, der *ikke* havde indberettet økologiske arealer, heraf havde 26 bedrifter udelukkende indberettet husdyrproduktion og 77 bedrifter havde ikke indberettet deres produktion. Det gennemsnitlige økologiske produktionsareal hos bedrifter med indberettet økologisk areal var 76,5 ha pr. bedrift i 2019, og er siden 2007 øget med 18,9 ha (Tabel 1). Bedrifternes gennemsnitlige produktionsareal i 2019 var 6,3 ha større end for jordbruget generelt.

⁵ De 4.016 bedrifter er inkl. 77 bedrifter, der ikke havde indberettet deres produktion i 2019.

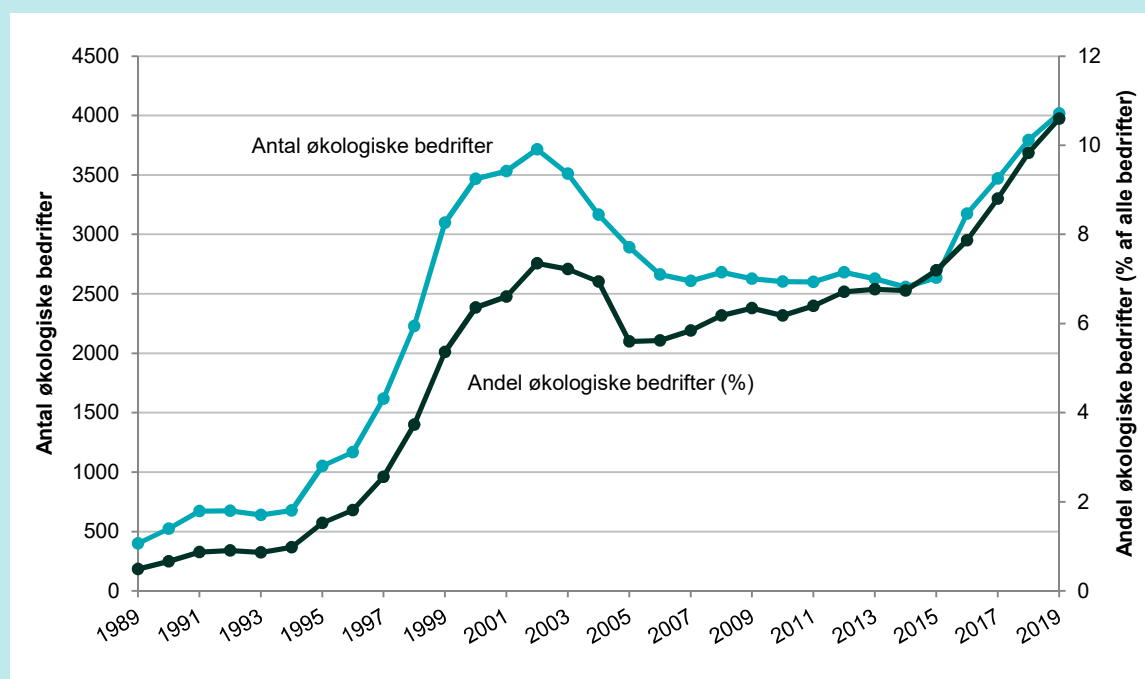
TABEL 1. Økologiske bedrifter og arealer i forhold til det samlede antal danske bedrifter i 2019 og 2007 (angivet i parentes)

	Økologisk jordbrug		Samlet jordbrug ^a
	I alt	% af samlet jordbrug	
Antal bedrifter	4.016 (2.607)	10,6 (5,9)	37.893 (43.897)
Samlet produktionsareal, ha	301.481 (150.207)	11,3 (5,6)	2.659.700 (2.662.761)
Fuldt omlagt økologisk areal, ha	221.991 (133.946)	8,3 (5,0)	.
Gennemsnitligt produktionsareal pr. bedrift, ha	76,5 ^b (57,6)	-	70,2 (60,6)

^a Bedrifter, der har indberettet i Fællesskema 2019.

^b Antallet af økologiske bedrifter var på opgørelsetidspunktet 4.016, men heraf havde 77 ikke indberettet deres produktion i Fællesskema 2018. Det gennemsnitlige produktionsareal pr. bedrift er opgjort blandt de 3.939 økologiske bedrifter, der havde indberettet produktionen i 2019.

FIGUR 5. Udvikling i antal og andel økologiske bedrifter i perioden 1989-2019⁶

⁶ Til beregning af andel økologiske bedrifter i forhold til antal bedrifter i jordbruget som helhed, er det totale antal bedrifter for perioden 1989 til 2015 hentet fra DST.dk i tabellerne BDF11, BDF07 og BDF1. I beregningen fra og med 2016 svarer det totale antal bedrifter til antal bedrifter, der har indsendt Fællesskema til Landbrugsstyrelsen.

Fordelingen i størrelsen af produktionsarealet hos økologiske bedrifter er meget lig fordelingen i jordbruget generelt, hvor cirka halvdelen af bedrifterne rådede over mindre end 20 ha i 2019, jf. Tabel 2. En tredjedel af de økologiske bedrifter havde under 10 ha (34,2 procent), og rådede tilsammen over 6.426 ha, svarende til 2,2 procent af det økologiske areal. I den anden ende af skalaen fandtes 41,9 procent af det økologiske areal hos 6 procent af de økologiske bedrifter, som hver havde indberettet mere end 300 ha økologisk produktionsareal.

TABEL 2. Økologiske bedrifter og bedrifter generelt, fordelt efter produktionsarealets størrelse i 2019. I det økologiske areal indgår arealer, der er enten fuldt omlagt, under omlægning eller planlagt omlagt

	Produktionsarealets størrelse (ha)								I alt
	<5	5-9,9	10-19,9	20-29,9	30-49,9	50-99,9	100-299,9	> 300	
Indberettet økologisk areal (ha)	1.708	4.718	9.696	8.031	15.002	31.589	104.397	126.341	301.481
Andel af det økologiske areal (%)	0,6	1,6	3,2	2,7	5,0	10,5	34,6	41,9	100
Antal økologiske bedrifter	729	641	678	328	385	430	584	241	4.016 ^a
Andel af økologiske bedrifter (%)	18,2	16,0	16,9	8,2	9,6	10,7	14,5	6,0	100
Samlet areal (ha)	22.231	51.135	83.611	77.941	137.176	316.419	948.161	1.023.026	2.659.700
Andel af arealet (%)	0,8	1,9	3,1	2,9	5,2	11,9	35,6	38,5	100
Samlet antal bedrifter	6.582	7.050	5.822	3.157	3.518	4.360	5.458	1.946	37.893
Andel bedrifter (%)	17,4	18,6	15,4	8,3	9,3	11,5	14,4	5,1	100

^a Ud af i alt 4.016 autoriserede bedrifter, er der 103 bedrifter, der ikke har indberettet noget økologisk areal i 2019 (77 bedrifter har ikke indberettet Fællesskema 2019 og 26 bedrifter har indberettet jordløs produktion).

5. Økologisk husdyrproduktion – størrelse og udvikling

Økologiske bedrífers samlede indberettede økologiske husdyrproduktion i 2019 er vist i Tabel 3. Økologisk husdyrproduktion defineres her som indberettede husdyr med omlægningssdato senest 31. maj 2019. Figur 6 til 9 viser udviklingen i antal indberettede økologiske dyr for de primære husdyrproduktioner i perioden 2012 til 2019.

TABEL 3. Økologiske bedrífers indberettede husdyrproduktion i 2019 fordelt på regioner, samt udvikling fra 2018 til 2019.

Dyre-kode	Navn	Region					I alt	Udv. 2018 til 2019
		Hoved-staden	Sjælland	Syddan-mark	Midtjylland	Nord-jylland		
1101	Årsheste (under 300 kg)	5	2	2	1	12	22	-8
1102	Årsheste (300 - 500 kg)	3	18	23	10	46	100	-6
1103	Årsheste (500 - 700 kg)	2	11	11	9	3	36	20
1104	Årsheste (over 700 kg)	-4
9911	Andet hestehold	.	.	.	4	.	4	2
1201	Årsko u opdræt tung race	848	2.359	24.420	22.801	18.657	69.085	444
1202	Småkalve, tung race	505	1.349	8.183	6.354	6.057	22.448	72
1203	Kvier/stude, tung race	1.082	3.051	22.312	17.972	14.772	59.189	276
1204	Tyrekalve, tung race	659	495	10.929	12.310	8.777	33.170	2.916
1205	Ungtyre, tung race	247	554	1.582	1.770	1.399	5.552	803
1206	Avlstyre, tung race	16	20	74	75	75	260	52
1231	Årsko u opdræt, jersey	251	1.073	2.693	3.331	1.718	9.066	-1.262
1232	Småkalve, jersey	141	378	1.131	688	533	2.871	-47
1233	Kvier/stude, jersey	495	970	2.301	2.635	1.321	7.722	-335
1234	Tyrekalve, jersey	75	163	950	2.513	573	4.274	684
1235	Ungtyre, jersey	26	42	296	693	112	1.169	-144
1236	Avlstyre, jersey	.	15	14	17	11	57	-5
1241	Ammekøer (under 400 kg)	23	91	262	190	127	693	22
1242	Ammekøer (400 - 600 kg)	369	271	1.733	1.437	993	4.803	143
1243	Ammekøer (over 600 kg)	294	643	736	1.319	985	3.977	-34
9912	Andet kvæghold	.	8	2	2	.	12	9
1300	Moderfår m afkom	1.587	2.265	4.166	1.559	1.718	11.295	106
9913	Andet fårehold	20	59	59	2	.	140	37
1401	Mohairgeder m afkom	.	5	23	1	.	29	16
1402	Kødgeder m afkom	66	76	94	52	102	390	31
1403	Malkegeder m afkom	75	52	1	1.476	.	1.604	-148
9914	Andet gedehold	.	3	9	40	.	52	18
1501	Årssøer + smågrise (før fravæning)	57	450	4.506	5.750	1.898	12.661	-1.498
1511	Smågrise, fravæning -31 kg	655	4.922	104.993	108.801	26.855	246.226	-2.138
1512	Slagtesvin, 31 - 105 kg	1.641	7.721	85.643	100.177	36.846	232.028	5.677
9915	Andet svinehold	.	1	4	4	.	9	-3
2101	Krondyr m afkom, årssdyr	.	17	30	.	13	60	-28
2102	Dådyr m afkom, årssdyr	.	33	140	75	.	248	-71

(Tabel 3 fortsat)

Dyre- kode	Navn	Region					I alt	Udv. 2018 til 2019
		Hoved- staden	Sjælland	Syddan- mark	Midtjylland	Nord- jylland		
9921	Andet hjortedyr	50	50	50
3102	Høns, konsumæg, årshøner	6.712	166.472	293.520	541.007	271.753	1.279.464	132.051
3105	Rugeæg (årshøner + haner)	.	24	.	.	.	24	-8.360
3111	Hønnikeopdræt, konsumæg	.	25.005	101.840	166.634	251.586	545.065	-172.900
3112	Hønnikeopdræt, rugeæg	.	50	.	.	.	50	-1
9931	Andet fjerkræhold, æg	200	50	.	72	.	322	57
3281	Slagtekyllinger, stk prod.	.	7.443	292.682	24.810	899.700	1.224.635	-90.130
9932	Andet slagtekyllingehold	.	.	72.000	.	.	72.000	1.000
3301	Kalkuner, tunge hunner, stk	.	50	50	1.005	.	1.105	-303
3302	Kalkuner, tunge hanner, stk	.	.	50	160	.	210	60
9933	Andet kalkunhold	.	2	.	.	102	104	-9
3400	Gæs, stk produceret	363	2.327	450	2.901	80	6.121	-2.162
9934	Anden gæshold	.	.	12	.	.	12	0
3500	Ænder, stk produceret	423	5.846	3.283	152.100	58.205	219.857	-17.037
9935	Anden andeproduktion	.	20	24	.	202	246	149
4701	Struds, voksne årsgyr	-2
5001	Kaniner (moderdyr med afkom, indtil fravæning og avls hanner)	38	52	41	20	25	176	-111
5002	Slagtekaniner (5 uger - 6 mdr.)	40	350	.	.	53	443	-222
6000	Bier, antal stader	134	36	8	375	78	631	358
9999	Andre dyr	.	23	200	.	5	228	208

Økologisk produktionen af tyrekalve og ungtyre havde fremgang fra 2018 til 2019, idet der blev produceret 11 % flere tyrekalve (dyrekode 1204 og 1234) samt 17% flere ungtyre af tung race (dyrekode 1205). Antal årskøer af racen Jersey (dyrekode 1231) er derimod reduceret med 14 % fra 2018 til 2019 (Tabel 3). Antal hundyr i både mælkeproduktion og kødkvægsproduktionen er steget fra 2014 til 2018, mens antallet i 2019 ikke er ændret væsentligt i forhold til 2018 (Figur 6).

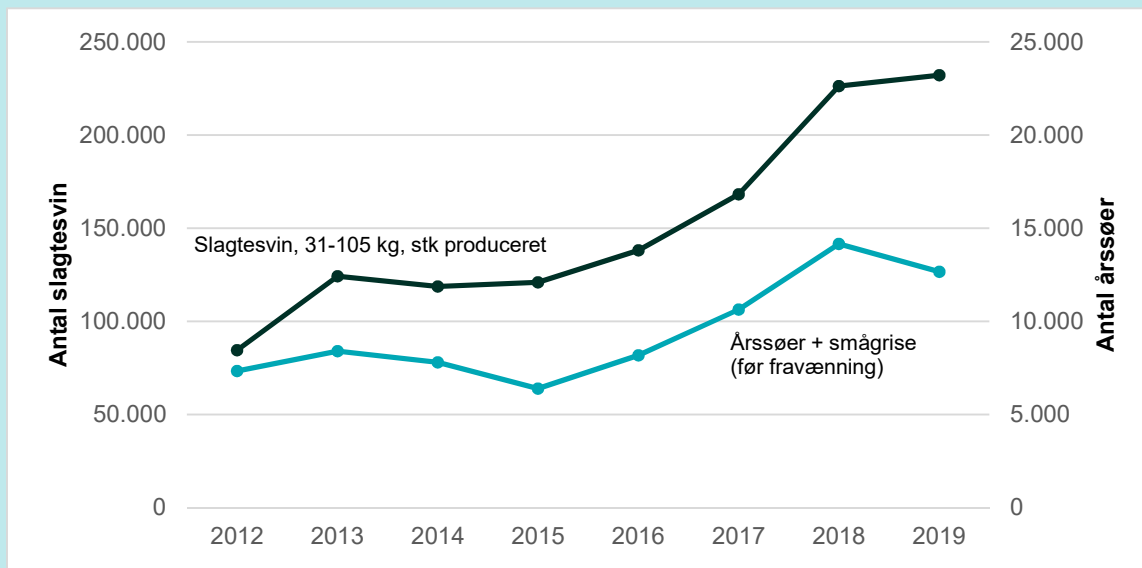
Økologisk svineproduktion er udvidet markant siden 2015, hvor antal årssøer (dyrekode 1501) er mere end fordoblet (Figur 7). Fra 2018 til 2019 er antal årssøer dog faldet med 1.498 svarende til 11 procent færre (Tabel 3). Slagtesvineproduktionen er i perioden 2015 til 2019 udvidet markant med mere end 100.000 producerede slagtesvin årligt (Figur 7).

Der er siden 2018 sket en mindre udvidelse af produktionen af æglæggende høns, idet der i 2019 blev indberettet 11 procent flere æglæggende årshøns (dyrekode 3102 og 9931) end i 2018. Antal opdrættede hønniker til konsumægproduktion (dyrekode 3111) er i 2019 reduceret 24 procent i forhold til 2018. Generelt har den økologiske ægproduktion været stigende siden 2014 (Figur 8). Antal producerede slagtekyllinger steget siden 2012, hvor produktionen efter en kraftig forøgelse i 2017 til 1,8 millioner slagtekyllinger, er faldet til godt 1,3 millioner slagtekyllinger årligt i 2019 (Figur 8).

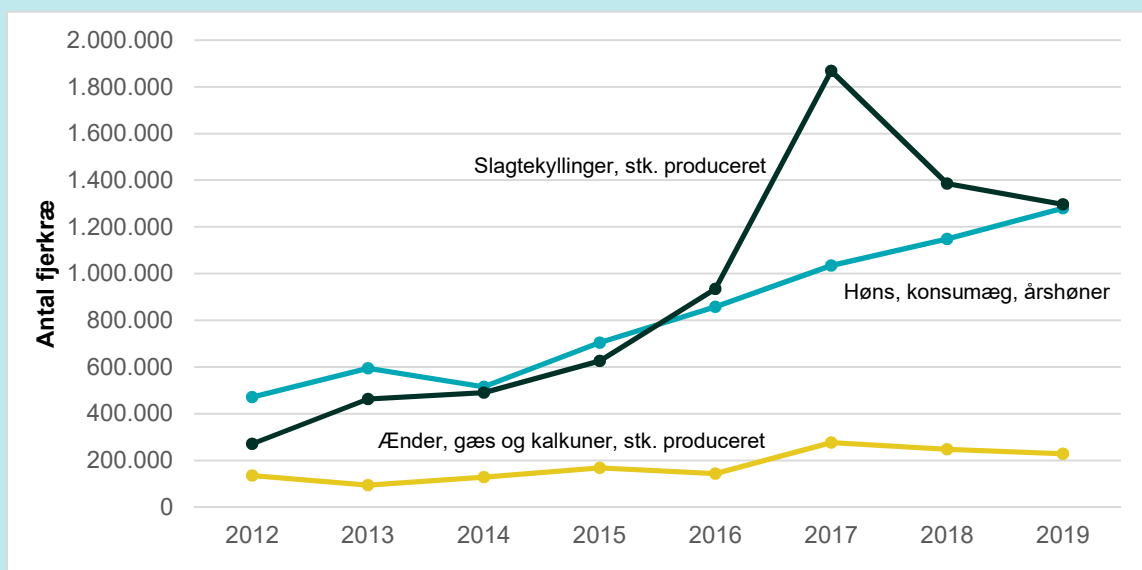
Økologisk honningproduktion er forøget markant fra 2018 til 2019, idet antallet af bistader var mere end fordoblet så der i 2019 var 631 bistader fordelt i landet (Tabel 3).

Antal økologiske får (dyrekode 1300, 9913) er forøget, men dog ikke markant, i perioden 2012 til 2019, hvor antallet af indberettede moderfår er steget fra 9.768 til 11.435. Antal økologiske geder er stort set uændret i samme periode (Figur 9).

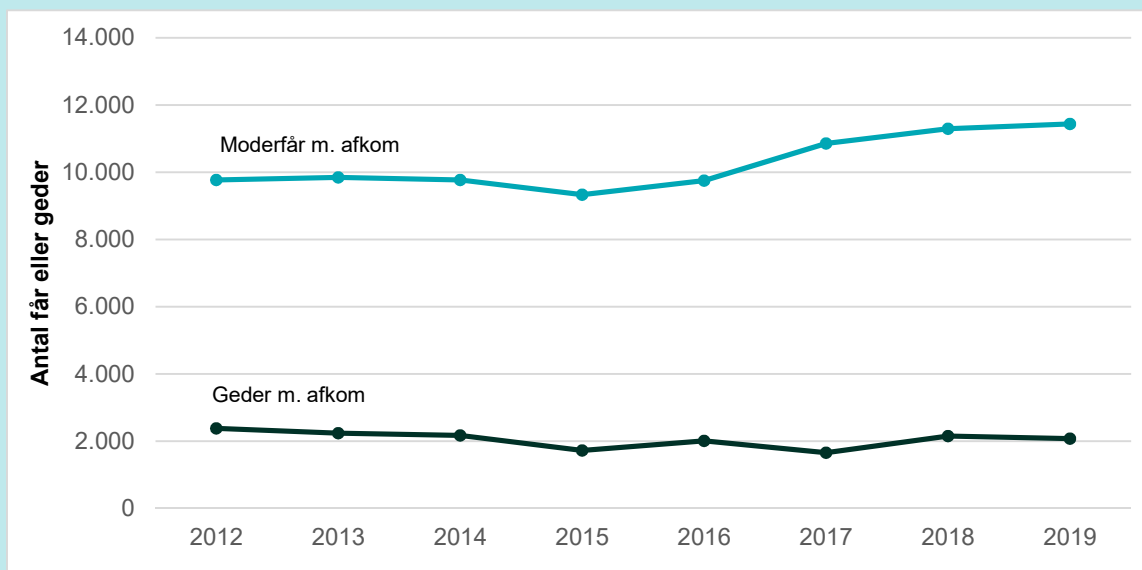
FIGUR 7. Udvikling i antal indberettede økologiske søer og slagtesvin i perioden 2012 til 2019

FIGUR 8. Udvikling i antal indberettede høns, slagtekyllinger, ænder, gæs og kalkuner i perioden 2012 til 2019

FIGUR 9. Udvikling i antal indberettede økologiske får og geder i perioden 2012 til 2019

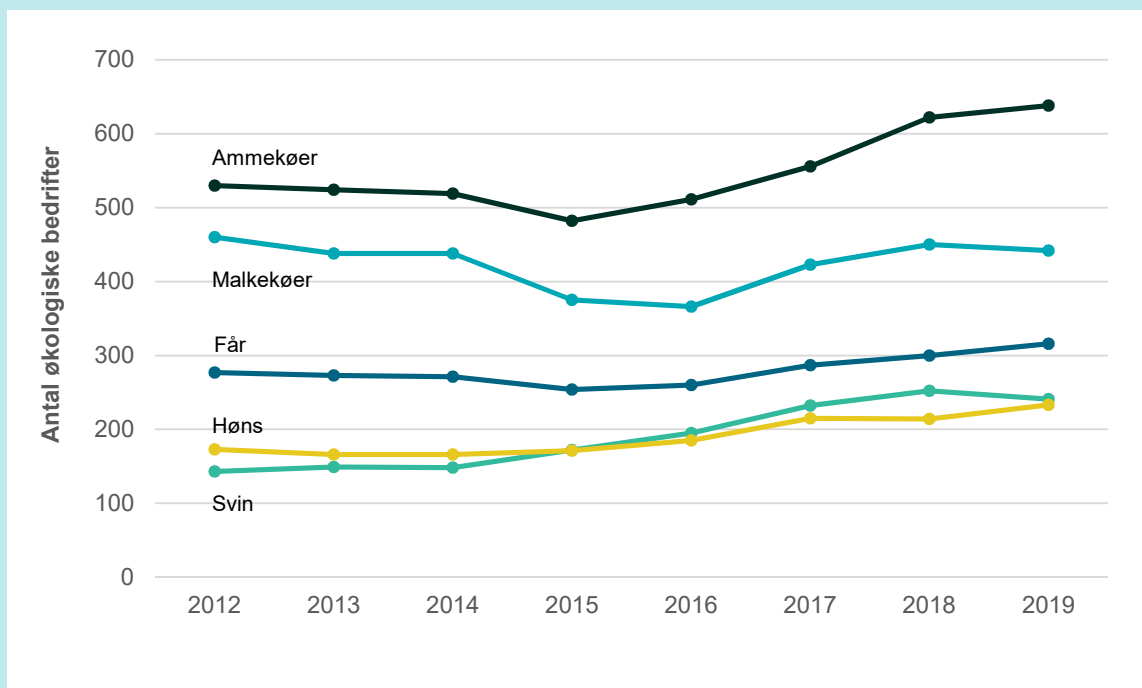

I 2019 havde 1.619 økologiske bedrifter indberettet én eller flere besætninger af økologiske husdyr. Således havde 40 procent af bedrifterne økologisk husdyrproduktion i 2019, hvilket er 2 procentpoint færre end i 2018.

Tabel 4 viser antal bedrifter, der producerede de mest almindelige typer husdyr med angivelse af gennemsnitligt antal dyr per bedrift. Figur 10 viser, udviklingen i antallet af økologiske bedrifter med de i Tabel 4 angivne husdyrtyper siden 2012.

I de senere år har der, i takt med et stigende antal økologiske bedrifter, også været en forøgelse af antallet af bedrifter der har indberettet de fem typer husdyr (Figur 10). Generelt er billedet, at det gennemsnitlige antal dyr per bedrift faldt en smule fra 2018 til 2019 for den enkelte husdyrtype, mens andelen af bedrifter der har indberettet husdyrtypen omvendt steg i samme periode.

FIGUR 10. Udvikling i antal bedrifter med økologisk husdyrproduktion i perioden 2011 til 2019

TABEL 4. Antal bedrifter med indberettede økologiske husdyr i 2019^a

Husdyr ^b	Antal ^c	% af de økologiske bedrifter ^d	Gns. antal dyr per bedrift ^e
Ammekøer	638	16,2	15
Malkekøer	442	11,2	177
Får	316	8,0	36
Svin	241	6,1	2.037
Høns	233	5,9	5.493

^a En bedrift kan have indberettet flere typer husdyr og kan derfor optræde flere gange i tabellen. Antal bedrifter i tabellen skal ikke forveksles med opgørelsen af antal bedrifter kategoriseret under bedriftstyperne, der introduceres i kapitel 7, tabel 19 og 20, hvor bedriftstyper defineres uden overlap.

^b Malkekøer (husdyrkode 1201 og 1231), ammekøer (husdyrkode 1241, 1242 og 1243), svin (husdyrkode 1501, 1511, 1512, 9915), får (husdyrkode 1300 og 9913), høns (husdyrkode 3102 og 9931).

^c Bedrifter, der tælles med, har indberettet min. et årsdyr eller et produceret dyr per år indenfor husdyrtyperne.

^d Procent af de 3.939 bedrifter der har indberettet produktionen i 2019.

^e Antal dyr er enten årsdyr eller stk. producerede per år, jf. Tabel 3.

6. Afgrødefordeling på produktionsarealet

I dette afsnit præsenteres arealanvendelsen på de økologiske arealer i 2019 jf. bedrifternes indberetning i Fællesskema 2019. I alt 554 ha produktionsareal, herunder 21 ha økologisk areal, havde ikke angivet en afgrødekode i Fællesskema 2019 og fremgår derfor ikke af figur 11 til 13 samt tabel 5 til 18. De 21 ha var omlagt til økologi og indgår derfor i det totale økologiske areal.

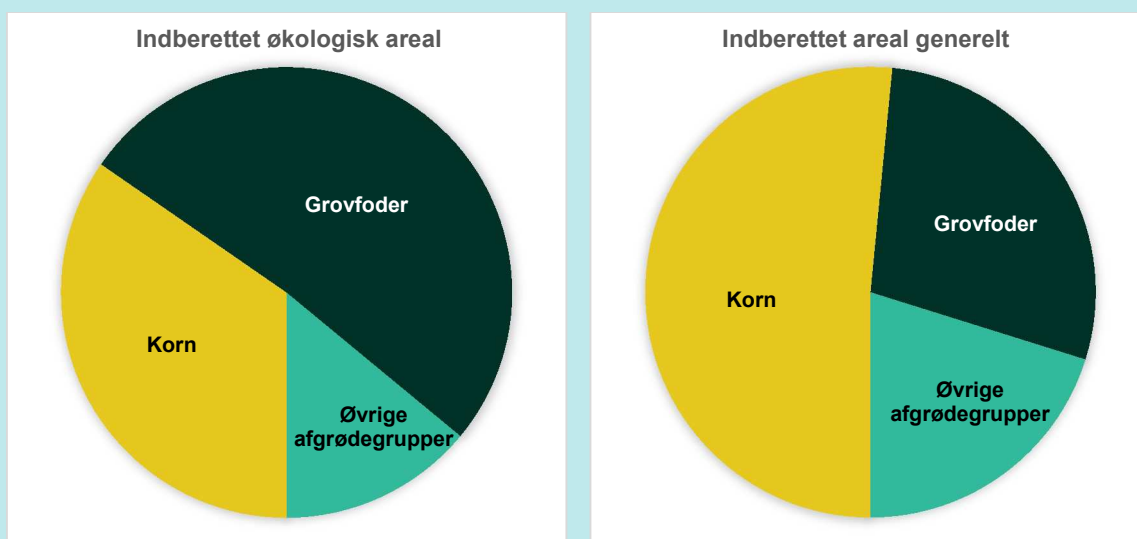
Arealerne er inddelt i 14 kategorier baseret på afgrødernes primære anvendelse og botaniske tilhørsforhold (Tabel 5). Kategoriseringen er mere detaljeret i forhold til de 9 kategorier der blev anvendt i statistikken for 2012 til 2018. Arealernes placering i afgrødekategorier i 2015 til 2018 er genberegnet for at muliggøre sammenligning af 2019 data til tidligere år.

Tabel 5. Beskrivelse af afgrødekategorier

Afgrødekategori	Beskrivelse
Korn	Alle kornarter til modenhed f.eks. byg, havre, hvede, majs m.f.
Oliefrø	Afgrøder med oliefrø f.eks. raps, solsikke og olieør.
Bælgsæd	Storfrøede bælgplanter f.eks. ærter, hestebønner og lupin.
Andre kerner	Afgrøder, hvor kernerne anvendes som korn, men afgrøden tilhører ikke græsserne f.eks. boghvede og quinoa.
Grøntsager, rodfrugter mv.	Afgrøder, der generelt anvendes i det salte køkken og er en-årige. Botaniske set er en tomat en frugt, men her er den henført til denne kategori ud fra en generel kulturel anvendelsesbetragtning. Omvendt er rabarber også henført til denne kategori, selvom den er flerårig, ud fra den botaniske betragtning, at det er stænglen, der anvendes og dermed en grøntsag.
Frugt, bær og nødder	Afgrøder, der generelt anvendes i det søde køkken og er flerårige. Melon er også henført til denne kategori ud fra den generelle anvendelse, selvom den er enårig og beslægtet med agurk og squash, der begge er i grøntsagskategorien.
Frø og anden formeringsmateriale	Alle afgrøder, hvor produktet er frø eller formeringsmateriale. Det gælder f.eks. græsfrø, purløgsfrø, læggekartofler og stiklingeopformering af solbær.
Foder af græs, kløver og lucerne	Afgrøder med græs, kløver og lucerne i renbestand eller blandinger dog ikke til frø.
Foder af helsæd og grønkorn	Alle afgrødekoder, hvor korn høstes umodent.
Andre foderafgrøder	Andre foderafgrøder f.eks. fodersukkerør og fodermarvkål.
Energiafgrøder	Alle energiafgrøder f.eks. pil, poppel og elefantgræs.
Brak, bræmmer og udtagning	Afgrødekoder med brak, bræmmer og udtagning.
Skov, juletræer og skovlandbrug	Afgrødekoder med skov, juletræer og skovlandbrug.
Anden anvendelse	Afgrødekoder med anden anvendelse f.eks. rullegræs, medicinplanter, potteplanter, snitblomster og snitgrønt.

Fordelingen af afgrøder, der blev dyrket på økologiske arealer, var forskellig fra fordelingen af afgrøder, der blev dyrket på produktionsarealet i landbruget generelt i 2019. Af Figur 11 fremgår det, at godt halvdelen af det økologiske produktionsareal i 2019 blev anvendt til grovfoder af græs, kløver, lucerne, helsæd og grønkorn, mens kun godt en fjerdedel af produktionsarealet i landbruget generelt havde samme anvendelse. Figur 11 viser desuden, at ca. en tredjedel af de økologiske produktionsarealer blev anvendt til produktion af korn, mens godt halvdelen af produktionsarealet i landbruget generelt havde samme anvendelse.

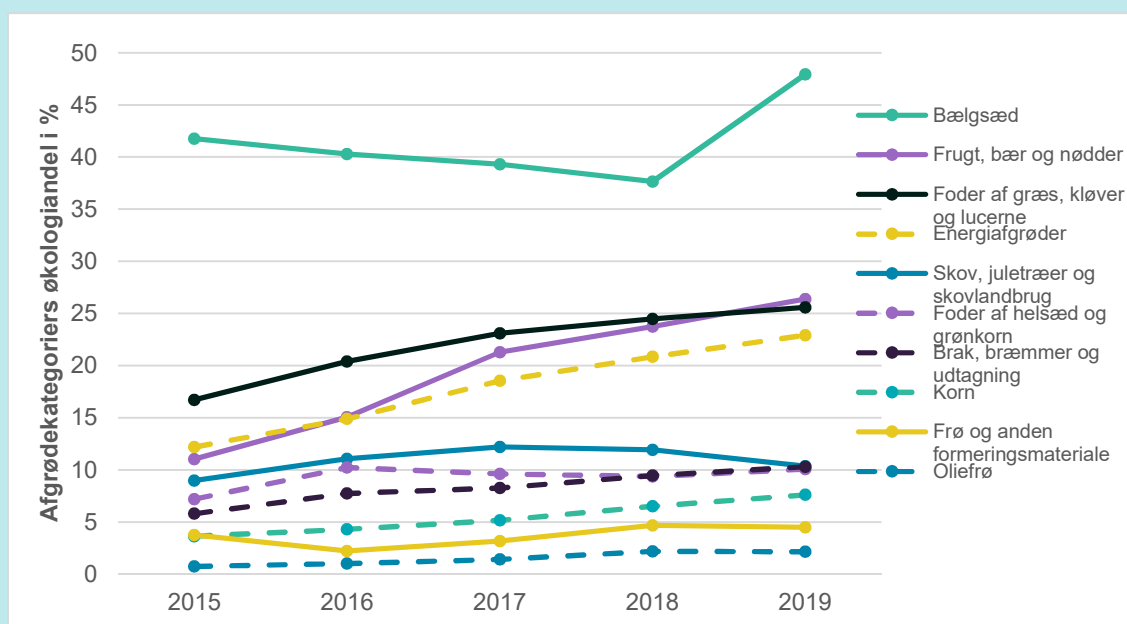
FIGUR 11. Procentvis fordeling af afgrødekategorier indberettet for hhv. det økologiske produktionsareal og det samlede produktionsareal i 2019

I figur 12 og 13 er udviklingen i areal og økologiandel præsenteret for de 14 kategorier. De 14 afgrødekategorier præsenteres i Tabel 6 til 19 med detaljer om indberettede arealer i 2019 fordelt på afgrødekodeniveau, hvor arealet angives efter arealets økologiske status, og sammenlignes med det samlede indberettede areal med den pågældende afgrøde i Fællesskema 2019.

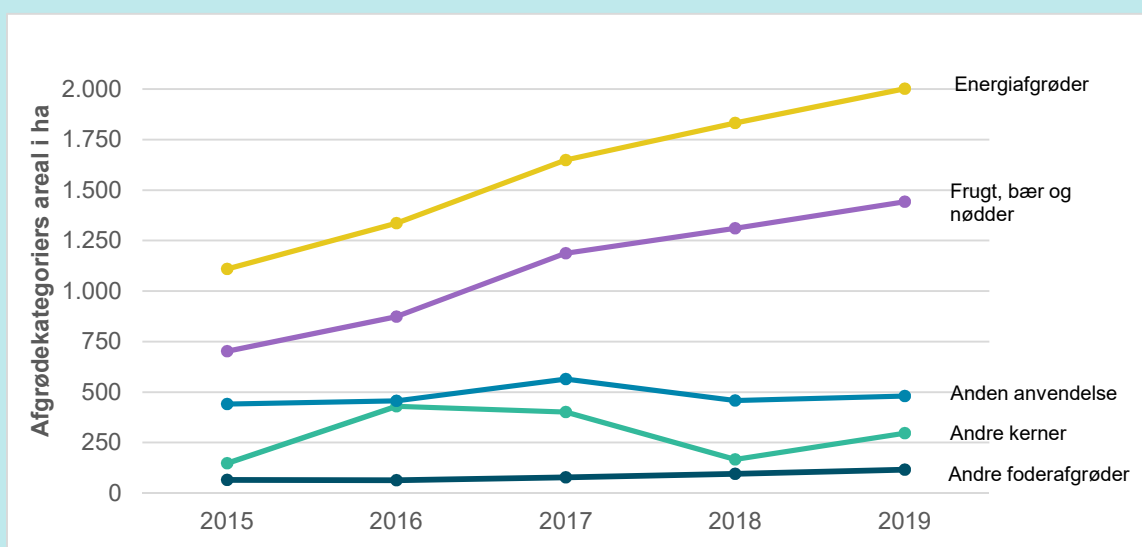
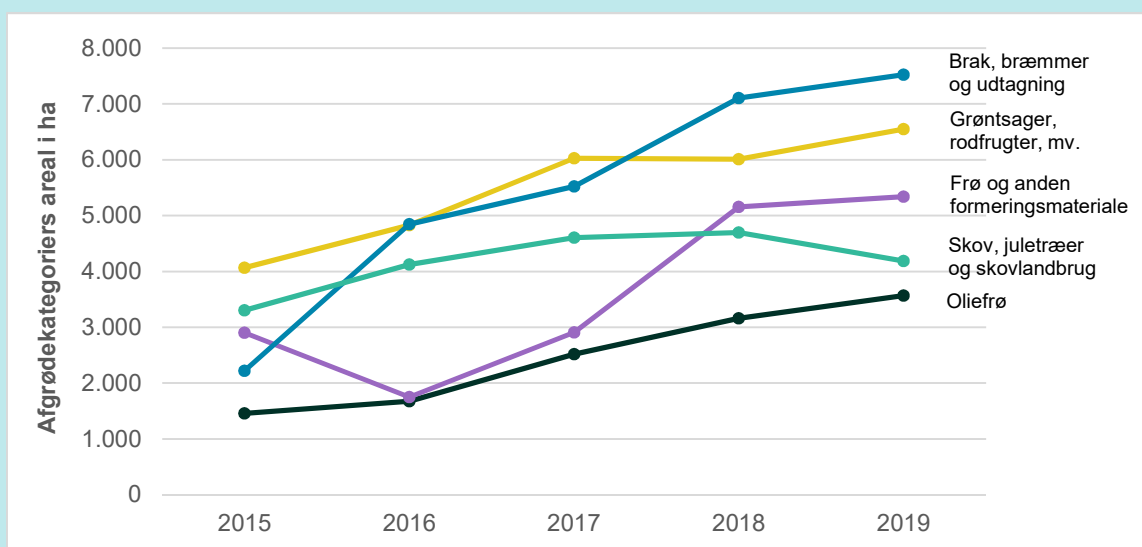
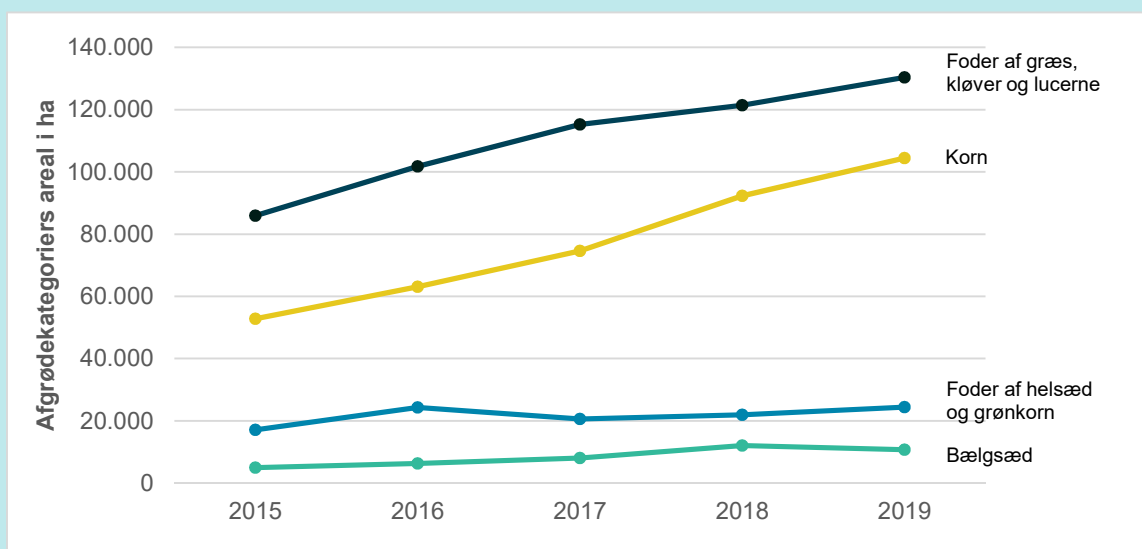
Økologiandelen varierede mellem 3 og 48 % af arealet for afgrødekategorierne i 2019. For enkelte afgrødekategorier har udviklingen i økologiandelen fra 2015 til 2019 været markant, hvilket illustreres i Figur 12. I [Tillæg til Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter 2019](#) findes detailoplysninger om udviklingen i arealanvendelse og økologiandel for afgrøder og afgrødekategorier fra 2015 til 2019.

FIGUR 12. Udvikling i udvalgte afgrødekategoriers økologiandel i perioden 2015 til 2019

Figur 13 viser udviklingen i økologisk areal under udvalgte afgrødekategorier. Det ses, at arealet der anvendes til dyrkning af korn samt foder af græs, kløver og lucerne, er steget markant fra 2015 til 2019. Alene fra 2018 til 2019, er arealet i de to afgrødekategorier forøget med hhv. 12.123 ha og 8.978 ha. Fra 2015 til 2019 er arealet, der dyrkes med økologisk oliefrø og bælgsæd mere end fordoblet. Set i forhold til afgrødekategoriernes areal, har den procentvise forøgelse i areal fra 2018 til 2019 været mest markant for arealet med korn, oliefrø, andre kerner, foder af helsæd og grønkorn samt andre foderafgrøder med arealforøgelser på hhv. 13, 13, 78, 12 og 21 procent.

FIGUR 13. Udvikling i økologisk areal for udvalgte afgrødekategorier i perioden 2015 til 2019

I 2019 blev i alt 7,6 procent af arealet med korn dyrket økologisk (Tabel 6). Det økologiske areal blev i 2019 dyrket med lige dele vårsåede kornafgrøder (afgrødekode 1, 2, 3, 4, 6, 8, 55, 56) og vintersåede kornafgrøder (afgrødekode 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 57), hvor der 2018 var en overvægt af vårsåede kornafgrøder. Arealet med vintersåede kornafgrøder er fordoblet siden 2018, og udgør i 2019 i alt 49.760 ha, hvoraf vinterhvede og -rug udgør den største andel. Særligt vinterrug er blevet mere end fordoblet i sit areal fra 2018 til 2019. Arealet med vårsåede kornafgrøder udgør i 2019 i alt 50.561 ha og er dermed reduceret med 20 procent fra 2018 til 2019. Her er det primært arealet med vårbyg og –havre, der er gået tilbage.

TABEL 6. Arealer med korn indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologisk andel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet arealen	% af økologisk areal
1 Vårbyg	484.564	25.589	5,3	499	7.535	17.555	35,3	24,5
2 Vårhvede	12.605	4.152	32,9	10	1.002	3.139	0,9	4,0
3 Vårhavre	49.058	18.694	38,1	49	4.773	13.873	3,6	17,9
4 Blanding af vårsåede arter	1.884	993	52,7	11	197	784	0,1	1,0
5 Majs til modenhed	5.414	45	0,8	1	2	42	0,4	0,0
6 Vårhvede, brødhvede	1.186	216	18,2	.	10	206	0,1	0,2
7 Korn + bælgssæd under 50% bælgssæd	4.354	4.043	92,9	0	2.139	1.903	0,3	3,9
8 Vårspelt	11	11	100,0	.	.	11	0,0	0,0
9 Vinterspelt	386	154	39,9	.	.	154	0,0	0,1
10 Vinterbyg	100.085	2.686	2,7	81	1.104	1.501	7,3	2,6
11 Vinterhvede	536.907	9.446	1,8	388	4.897	4.160	39,2	9,0
13 Vinterhvede, brødhvede	18.900	128	0,7	.	77	51	1,4	0,1
14 Vinterrug	35.058	22.247	63,5	.	9.417	12.829	2,6	21,3
15 Vinterhybridrug	110.796	13.793	12,4	104	5.778	7.911	8,1	13,2
16 Vintertriticale	7.957	518	6,5	.	304	213	0,6	0,5
17 Blanding af efterårssåede arter	859	778	90,6	.	148	630	0,1	0,7
55 Vårrug	354	327	92,3	.	111	216	0,0	0,3
56 Vårtriticale	615	579	94,1	.	248	331	0,0	0,6
57 Vinterhavre	60	10	16,0	.	.	10	0,0	0,0
58 Sorghum	13	0,0	.
I alt	1.371.066	104.408	7,6	1.144	37.743	65.520	100,0	100,0

Kun 2,2 procent af det totale areal med oliefrø blev dyrket økologisk i 2019 (Tabel 7). Det økologiske areal udgør 3.569 ha, hvoraf vinterraps udgør 94 procent af arealet. Det økologiske areal dyrket med oliefrø er øget med 4.08 ha i 2019 svarende til en 13 procents forøgelse i forhold til 2018.

TABEL 7. Areal med oliefrø indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologisk andel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
21 Vårraps	855	50	5,8	.	.	50	0,5	1,4
22 Vinterraps	164.258	3.364	2,0	100	1.495	1.769	99,2	94,2
24 Solsikke	25	5	20,5	.	3	2	0,0	0,1
40 Oliehør	100	91	91,4	.	.	91	0,1	2,6
180 Gul sennep	60	15	24,9	.	.	15	0,0	0,4
182 Blanding af oliearter	234	44	18,9	.	1	43	0,1	1,2
I alt	165.531	3.569	2,2	100	1.499	1.970	100,0	100,0

Dyrkningen af bælgplanter (Tabel 8) var i 2019 i høj grad økologisk med et samlet areal på 10.695 ha svarende til 47,9 procent af det samlede indberettede areal for disse afgrødekoder. Arealet med bælgssæd var 1.324 ha mindre i 2019 i forhold til 2018, hvor tilbagegangen primært var for økologisk dyrket hestebønne (afgrødekode 31).

TABEL 8. Areal med bælgssæd indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologisk andel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
25 Sojabønner	5	4	82,8	.	.	4	0,0	0,0
30 Ærter	5.203	1.840	35,4	.	854	986	23,3	17,2
31 Hestebønner	16.524	8.339	50,5	49	4.587	3.703	74,0	77,9
32 Sødlupin	536	468	87,4	.	252	216	2,4	4,4
35 Bælgssæd, flerårig blanding	0	0,0	.
36 Bælgssæd, andre typer til modenhed blanding	24	18	74,7	.	.	18	0,1	0,2
54 Bælgssæd blanding	29	29	99,9	.	28	1	0,1	0,3
I alt	22.320	10.698	47,9	49	5.722	4.928	100,0	100,0

Produktionen af andre kerner (Tabel 9) er, ligesom bælgplanter, en afgrødekategori, der primært dyrkes økologisk, med et areal på 297 ha svarende til 42,6 procent af det samlede areal for afgrødekategorien. Det totale økologiske areal dyrket med hamp, quinoa og boghvede er forøget med 130 ha fra 2018 til 2019, svarende til en 78 procents forøgelse.

TABEL 9. Areal med andre kerner indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologisk andel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
42 Hamp	491	175	35,5	0	6	168	70,5	58,9
51 Blanding bredbladet afgrøde, frø/kerne	5	0,7	.
52 Quinoa	158	83	52,6	.	.	83	22,7	28,1
53 Boghvede	42	39	91,1	.	.	39	6,1	13,0
I alt	697	297	42,6	0	6	290	100,0	100,0

Der blev dyrket 6.546 ha med økologiske grøntsager i 2019, svarende til 7,2 procent af det samlede indberettede areal for disse afgrøder (Tabel 10). For en lang række almindelige grøntsager gælder, at de i 2019 i høj grad blev dyrket økologisk, med mere end 50 procent af det samlede areal, herunder bl.a. bladselleri, squash, grønkål, gulerod, pastinak, rodpersille, jordskok, krydderurter, rabarber, tomat og agurk (afgrødekode 402, 405, 406, 407, 412, 413, 429, 432, 512, 540, 541). Det samlede økologiske areal med grøntsager blev fra 2018 til 2019 forøget med 535 ha svarende til 9 procent.

TABEL 10. Areal med grøntsager, rodfrugter, mv. indberettet i 2019

Afgørdekod og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
151 Kartoffler, stivelses-	35.792	150	0,4	45	.	105	39,6	2,3
152 Kartoffler, spise-	7.943	1.717	21,6	6	35	1.677	8,8	26,2
153 Kartoffler, andre	4.898	190	3,9	.	.	190	5,4	2,9
160 Sukkerroer til fabrik	29.054	437	1,5	.	.	437	32,1	6,7
400 Asieagurker	45	0	0,8	.	.	0	0,0	0,0
401 Asparagus	229	30	13,1	0	17	13	0,3	0,5
402 Bladselleri	73	43	59,4	.	.	43	0,1	0,7
403 Blomkål	492	100	20,3	2	.	98	0,5	1,5
404 Broccoli	370	183	49,4	.	.	183	0,4	2,8
405 Courgette, squash	20	10	50,3	.	1	9	0,0	0,2
406 Grønkål	169	102	60,5	3	.	99	0,2	1,6
407 Gulerod	2.614	1.175	45,0	.	6	1.169	2,9	17,9
408 Hvidkål	191	47	24,5	3	.	43	0,2	0,7
409 Kinakål	41	4	9,8	.	.	4	0,0	0,1
410 Knoldselleri	97	37	38,7	2	.	35	0,1	0,6
411 Løg	1.383	267	19,3	.	0	267	1,5	4,1
412 Pastinak	130	68	52,2	.	.	68	0,1	1,0
413 Rodpersille	93	50	53,4	.	.	50	0,1	0,8
415 Porre	335	74	22,2	17	1	57	0,4	1,1
416 Rosenkål	27	2	9,4	.	.	2	0,0	0,0
417 Rødbede	325	162	49,8	.	.	162	0,4	2,5
418 Rødkål	200	27	13,5	.	.	27	0,2	0,4
420 Salat (friland)	595	177	29,7	.	0	176	0,7	2,7
421 Savoykål, spidskål	378	121	32,0	2	.	119	0,4	1,8
422 Spinat	238	10	4,3	.	.	10	0,3	0,2
423 Sukkermajs	434	45	10,4	1	.	44	0,5	0,7
424 Ærter, konsum	3.426	788	23,0	.	1	786	3,8	12,0
429 Jordskokker, konsum	110	91	83,3	.	6	85	0,1	1,4
430 Bladpersille	6	3	46,3	.	0	3	0,0	0,0
431 Purløg	12	1	11,8	.	0	1	0,0	0,0
432 Krydderurter (undtagen persille og purløg)	21	14	69,3	.	1	13	0,0	0,2
434 Grøntsager, andre (friland)	81	43	52,6	1	1	41	0,1	0,7
450 Grøntsager, blandinger	486	313	64,3	0	14	298	0,5	4,8
512 Rabarber	73	41	56,1	.	3	38	0,1	0,6
540 Tomater	9	9	100,0	0	0	9	0,0	0,1
541 Agurker	13	10	73,4	.	4	6	0,0	0,1
542 Salat (drivhus)	1	0,0	.
543 Grøntsager, andre (drivhus)	9	3	37,7	.	0	3	0,0	0,1
563 Svampe, champignon	4	2	65,0	.	1	2	0,0	0,0
I alt	90.415	6.549	7,2	82	93	6.374	100,0	100,0

De økologiske arealer med frugt og bær var i 2019 små arealmæssigt, men udgjorde for flere afgrødekoder en stor andel af det samlede produktionsareal med afgrøden (Tabel 11). I afgrødekategorien var det i 2019 solbær og æbler, der optog størst areal i afgrødekategorien med hhv. 249 ha og 503 ha ud af totalt 1.442 ha med økologisk frugt, bær og nødder.

TABEL 11. Areal med frugt, bær og nødder indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
489 Havtorn	33	32	98,4	.	13	19	0,6	2,2
493 Surbær	23	23	99,6	.	1	22	0,4	1,6
494 Japan kvæde	1	0,0	.
509 Trækvæde	2	2	100,0	.	0	2	0,0	0,1
510 Melon	0	0	100,0	.	0	0	0,0	0,0
513 Jordbær	1.140	71	6,2	.	3	68	20,8	4,9
514 Solbær	418	249	59,6	.	147	102	7,6	17,3
515 Ribs	236	56	23,9	.	33	23	4,3	3,9
516 Stikkelsbær	53	28	52,7	0	12	16	1,0	1,9
517 Brombær	3	2	77,0	.	.	2	0,1	0,2
518 Hindbær	32	9	29,3	.	1	8	0,6	0,6
519 Blåbær	98	28	28,8	.	5	23	1,8	2,0
520 Surkirsebær uden undervækst af græs	367	5	1,4	.	4	1	6,7	0,4
521 Surkirsebær med undervækst af græs	110	31	28,7	.	5	27	2,0	2,2
522 Blomme uden undervækst af græs	64	18	29,1	.	0	18	1,2	1,3
523 Blomme med undervækst af græs	20	5	27,7	.	4	1	0,4	0,4
524 Sød kirsebær uden undervækst af græs	114	10	8,7	.	1	9	2,1	0,7
525 Sød kirsebær med undervækst af græs	76	2	2,7	.	1	1	1,4	0,1
526 Hylde	84	83	98,3	.	49	34	1,5	5,8
527 Hassel	41	28	68,1	.	3	24	0,7	1,9
528 Æbler	1.506	503	33,4	1	155	348	27,5	34,9
529 Pærer	299	28	9,5	.	9	20	5,5	2,0
530 Vindrue	111	59	52,7	4	24	30	2,0	4,1
531 Anden træfrugt	35	21	59,4	.	7	14	0,6	1,4
532 Anden buskfrugt	27	10	36,7	.	1	9	0,5	0,7
533 Rønnebær	31	0,6	.
534 Hyben	137	7	4,9	.	5	2	2,5	0,5
536 Spisedruer	1	1	49,1	.	0	0	0,0	0,0
537 Valnød (almindelig)	8	8	100,0	.	2	7	0,1	0,6
538 Kastanje (ægte)	0	0	100,0	.	0	0	0,0	0,0
539 Blandet frugt	57	30	52,1	1	10	19	1,0	2,1
551 Moskusgræskar	1	1	100,0	.	.	1	0,0	0,1
552 Mandelgræskar	10	1	9,5	.	.	1	0,2	0,1
553 Centnergræskar	330	89	26,8	.	1	88	6,0	6,1
570 Humle	0	0	14,3	.	.	0	0,0	0,0
I alt	5.467	1.442	26,4	6	496	940	100,0	100,0

Det økologiske areal, der blev dyrket med frø og anden formeringsmateriale (Tabel 12) var 5.338 ha i 2019, hvoraf størstedelen hele 46 procent blev anvendt til produktion af rajgræsfrø med 2.447 ha. Flere græsmarksfrø blev i 2019 i høj grad produceret økologisk og bl.a. arealer med Timothe-, Engsvingel- og Rajsvingelfrø (afgrødekode 105, 107, 109) udgjorde mere end 30 procent af det totale areal med afgrøderne.

TABEL 12. Areal med frø og anden formeringsmateriale indberettet i 2019

Afgrodekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
101 Rajgræsfrø, alm.	34.727	2.447	7,0	42	851	1.554	29,3	45,8
102 Rajgræsfrø, alm. 1. år, efterårsudlagt	10.046	34	0,3	.	20	15	8,5	0,6
103 Rajgræsfrø, ital.	920	143	15,5	15	51	77	0,8	2,7
104 Rajgræsfrø, ital. 1. år efterårsudlagt	711	35	4,9	.	35	.	0,6	0,7
105 Timothefrø	563	266	47,2	.	.	266	0,5	5,0
106 Hundegræsfrø	5.691	272	4,8	.	83	189	4,8	5,1
107 Engsvingelfrø	216	84	39,0	.	.	84	0,2	1,6
108 Rødsvingelfrø	19.846	159	0,8	.	80	80	16,8	3,0
109 Rajsvingelfrø	959	320	33,4	.	49	271	0,8	6,0
110 Svingelfrø, stivbladet	1.009	74	7,4	32	42	.	0,9	1,4
111 Svingelfrø, strand-	7.494	187	2,5	.	63	124	6,3	3,5
112 Engrapgræsfrø (marktype)	3.594	2	0,0	.	.	2	3,0	0,0
113 Engrapsgræsfrø (plænetype)	6.703	5,7	.
114 Rapgræsfrø, alm.	37	0,0	.
115 Hvenefrø, alm. og krybende	143	0,1	.
116 Rajgræsfrø, hybrid	481	117	24,4	.	13	104	0,4	2,2
117 Rajgræsfrø, efterårsudl. hybrid	137	0,1	.
118 Rajsvingelfrø, efterårsudlagt	116	2	1,6	.	.	2	0,1	0,0
120 Kløverfrø	3.677	700	19,0	.	253	447	3,1	13,1
121 Bælgplanter, frø	37	1	3,1	.	1	.	0,0	0,0
122 Kommenfrø	1	1	100,0	.	.	1	0,0	0,0
123 Valmuefrø	6	0,0	.
124 Spinatfrø	11.688	68	0,6	.	.	68	9,9	1,3
125 Bederøefrø	69	3	4,3	.	.	3	0,1	0,1
126 Blanding af markfrø til udsæd	298	3	1,0	.	.	3	0,3	0,1
149 Kartofler, lægge- (certificerede)	3.967	123	3,1	.	11	112	3,3	2,3
150 Kartofler, lægge- (egen opformering)	4.152	165	4,0	4	48	113	3,5	3,1
504 Solbær, stiklingeopformering	7	0	1,2	.	.	0	0,0	0,0
506 Stikkelsbær, stiklingeopformering	0	0	100,0	.	.	0	0,0	0,0
507 Hindbær, stiklingeopformering	0	0,0	.
650 Chrysanthemum Garland, frø	171	0	0,0	.	.	0	0,1	0,0
651 Dildfrø	7	6	79,8	.	5	1	0,0	0,1
652 Kinesisk kålfrø	125	0,1	.
653 Karsefrø	79	39	49,1	.	11	28	0,1	0,7
654 Rucolafrø	7	0,0	.
655 Radisefrø (inklusive olieræddikefrø)	122	49	40,0	.	.	49	0,1	0,9
656 Bladbedefrø, rødbedefrø	69	0,1	.
657 Grønkålfrø	3	0,0	.
659 Kålfrø (hvid- og rødkål)	118	0	0,1	.	.	0	0,1	0,0
660 Persillefrø	21	4	19,1	.	.	4	0,0	0,1
661 Kørvelfrø	22	0	0,0	.	0	.	0,0	0,0
662 Majroefrø	11	0,0	.
663 Pastinakfrø	3	0,0	.
664 Skorzonerrod/skorzonerrodfrø	77	0,1	.
666 Purløgsfrø	209	24	11,3	.	3	21	0,2	0,4
667 Timianfrø	11	0	3,3	.	.	0	0,0	0,0
668 Blomsterfrø	100	10	10,4	.	.	10	0,1	0,2
I alt	118.449	5.338	4,5	94	1.617	3.627	100,0	100,0

I 2019 var 25,4 procent af den samlede arealanvendelse til foder af græs, kløver og lucerne økologisk (Tabel 13). Totalt 130.404 ha blev dyrket med foderafgrøderne, svarende til 43 procent af det samlede økologiske areal i 2019. Arealet er forøget med 9.111 ha siden 2018 svarende til en 8 procents forøgelse. Arealforøgelsen i afgrødekategorien var i 2019 primært fordelt på afgrøderne permanent græs (normalt udbytte), græs med kløver/lucerne (under 50 %), græs uden kløvergræs (omdrift) og naturarealer (økologisk jordbrug) (afgrødekode 252, 260, 263, 907), med samlet 8.002 ha mere end i 2018.

TABEL 13. Areal med foder af græs, kløver og lucerne indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
170 Græs til fabrik (omdrift)	131	0,0	.
171 Lucerne, slæt	806	367	45,5	.	138	229	0,2	0,3
172 Lucernegræs, over 25% græs til slæt inkl. eget foder	837	384	45,9	.	32	352	0,2	0,3
173 Kløver til slæt	227	180	79,4	.	87	94	0,0	0,1
174 Kløvergræs til fabrik	231	10	4,5	.	.	10	0,0	0,0
247 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), om-drift	21.470	5.113	23,8	87	680	4.346	4,2	3,9
248 Permanent græs ved vandboring	57	13	22,3	0	5	7	0,0	0,0
249 Udnyttet græs ved vandboring	23	6	26,5	0	2	4	0,0	0,0
250 Permanent græs, meget lavt udbytte	11.743	1.667	14,2	20	269	1.378	2,3	1,3
251 Permanent græs, lavt udbytte	19.300	3.044	15,8	36	609	2.400	3,8	2,3
252 Permanent græs, normalt udbytte	96.864	19.676	20,3	180	2.950	16.545	19,0	15,1
253 Miljøgræs MVJ-tilsagn (80 N), om-drift	87	0	0,5	.	.	0	0,0	0,0
254 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), permanent	46.682	13.448	28,8	47	1.466	11.936	9,2	10,3
255 Permanent græs, under 50% kløver/lucerne	7.222	1.126	15,6	7	90	1.029	1,4	0,9
256 Permanent kløvergræs, over 50% kløver/lucerne	424	189	44,5	.	2	187	0,1	0,1
257 Permanent græs, uden kløver	10.684	704	6,6	33	192	479	2,1	0,5
259 Permanent græs, fabrik, over 6 tons	19	2	11,5	.	.	2	0,0	0,0
260 Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælgpl. (omdrift)	181.181	66.403	36,7	79	10.209	56.116	35,6	50,9
261 Kløvergræs, over 50% kløver (omdrift)	1.223	812	66,3	12	218	582	0,2	0,6
262 Lucernegræs, over 50% lucerne (omdrift)	110	50	45,5	.	15	35	0,0	0,0
263 Græs uden kløvergræs (omdrift)	51.277	2.583	5,0	48	1.136	1.398	10,1	2,0
264 Græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver (omdrift)	6.311	790	12,5	6	322	461	1,2	0,6
266 Græs under 50% kløver/lucerne, ekstremt lavt udbytte (omdrift)	1.190	202	17,0	1	47	154	0,2	0,2
267 Græs under 50% kløver/lucerne, meget lavt udbytte (omdrift)	3.349	644	19,2	14	270	360	0,7	0,5
268 Græs under 50% kløver/lucerne, lavt udbytte (omdrift)	15.939	6.088	38,2	10	1.092	4.986	3,1	4,7
270 Græs til udegrise, omdrift	1.328	1.009	76,0	.	147	863	0,3	0,8
272 Permanent græs til fabrik	5	0,0	.
273 Lucerne til fabrik	20	0,0	.
274 Permanent lucernegræs over 25% græs, til fabrik	23	17	73,8	.	.	17	0,0	0,0
276 Permanent græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver	26.828	2.369	8,8	18	430	1.921	5,3	1,8
278 Permanent lucerne og lucerne-græs over 50% lucerne	12	4	34,0	.	.	4	0,0	0,0
279 Permanent kløvergræs til fabrik	29	0,0	.

(Tabel 13 fortsat)

Afgørdekodenummer og -navn	Omlægningsstatus for økologisk areal						Andele indenfor afgørdekategorien	
	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologisk andel (%)	Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
284 Græs med vikke og andre bælgplanter, under 50 % bælgpl.	54	5	8,6	.	.	5	0,0	0,0
285 Græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver (omdrift)	107	55	51,3	.	9	45	0,0	0,0
286 Permanent græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver	153	14	9,3	.	2	12	0,0	0,0
287 Græs til udegrise, permanent	54	43	80,2	.	.	43	0,0	0,0
305 Permanent græs, uden udbetaling af økologi-tilskud	29	29	100,0	.	10	19	0,0	0,0
306 Græs i omdrift, uden udbetaling af økologi-tilskud	5	5	100,0	.	3	2	0,0	0,0
488 Høsegård, permanent græs	60	60	100,0	.	1	59	0,0	0,0
903 Lysåbne arealer i skov	185	17	9,3	.	1	16	0,0	0,0
907 Naturarealer, økologisk jordbrug	3.296	3.276	99,4	19	900	2.358	0,6	2,5
I alt	509.573	130.404	25,6	616	21.334	108.454	100,0	100,0

For afgørdekategorien Foder af helsæd og grønkorn blev 10,1 procent af arealet dyrket økologisk i 2019 med totalt 24.451 ha (Tabel 14). Dette svarer til 8 procent af det totale økologiske areal. Det økologiske areal med vårbyg (helsæd), korn og bælgssæd (helsæd under 50 % bælgssæd), ærtehelsæd og silomajs (afgørdekodenummer 210, 214, 215, 216) udgjorde 71 % af arealet i afgørdekategorien med samlet 17.451 ha.

TABEL 14. Areal med foder af helsæd og grønkorn indberettet i 2019

Afgørdekodenummer og -navn	Omlægningsstatus for økologisk areal						Andele indenfor afgørdekategorien	
	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologisk andel (%)	Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
210 Vårbyg, helsæd	12.220	3.208	26,3	9	294	2.904	5,0	13,1
211 Vårhvede, helsæd	250	60	24,0	.	40	20	0,1	0,2
212 Vårhavre, helsæd	588	116	19,8	2	12	102	0,2	0,5
213 Blandkorn, vårsæet, helsæd	134	39	28,7	.	6	32	0,1	0,2
214 Korn og bælgssæd, helsæd, under 50% bælgssæd	6.032	3.130	51,9	1	447	2.681	2,5	12,8
215 Ærtehelsæd	5.688	5.107	89,8	39	2.645	2.423	2,3	20,9
216 Silomajs	186.306	6.006	3,2	286	1.057	4.664	76,8	24,6
220 Vinterbyg, helsæd	116	0,0	.
221 Vinterhvede, helsæd	451	32	7,1	.	.	32	0,2	0,1
222 Vinterrug, helsæd	262	60	23,1	.	32	28	0,1	0,2
223 Vintertriticale, helsæd	11	0,0	.
230 Blanding af vårkorn, grønkorn	1.002	489	48,7	.	25	464	0,4	2,0
234 Korn og bælgssæd, grønkorn, under 50% bælgssæd	577	188	32,5	.	5	183	0,2	0,8
235 Blanding af vinterkorn, grønkorn	205	161	78,5	7	24	131	0,1	0,7
701 Grønkorn af vårbyg	15.966	1.573	9,8	4	268	1.300	6,6	6,4
702 Grønkorn af vårhvede	1.228	0,5	.
703 Grønkorn af vårhavre	2.034	930	45,7	5	64	861	0,8	3,8
704 Grønkorn af vårrug	1.872	1.573	84,1	.	28	1.545	0,8	6,4
706 Grønkorn af vinterbyg	158	14	8,7	.	14	.	0,1	0,1
707 Grønkorn af vinterhvede	3.719	184	5,0	.	38	146	1,5	0,8
708 Grønkorn af vinterhavre	2	0,0	.
709 Grønkorn af vinterrug	3.636	1.582	43,5	6	292	1.283	1,5	6,5
710 Grønkorn af hybridrug	17	2	10,6	.	0	2	0,0	0,0
711 Grønkorn af vintertriticale	1	0,0	.
I alt	242.477	24.451	10,1	359	5.291	18.801	100,0	100,0

Det økologiske areal med andre foderafgrøder (Tabel 15), herunder primært fodersukkerroer (afgrødekode 280) var i 2019 totalt 115 ha, svarende til blot 2,6 procent af det samlede areal i afgrødekategorien.

TABEL 15. Areal med andre foderafgrøder indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
161 Cikorierødder	2	0,0	.
162 Blanding, andre industriafgr.	3	2	62,8	.	.	2	0,1	1,4
280 Fodersukkerroer	4.407	105	2,4	14	16	74	98,8	91,3
281 Kålroer	10	5	50,6	.	.	5	0,2	4,3
282 Fodermarkål	22	3	15,3	0	.	3	0,5	2,9
283 Fodergulerødder	18	0,4	.
I alt	4.461	115	2,6	14	16	84	100,0	100,0

Aralet med økologiske energiafgrøder (Tabel 16) er forøget med 9,5 procent siden 2018, og udgjorde i 2019 totalt 2.003 ha. Det økologiske areal udgjorde 22,9 procent af det samlede areal i afgrødekategorien, hvor det var pil og poppel, der udgjorde størstedelen af det økologiske areal med samlet 1.923 ha.

TABEL 16. Areal med energiafgrøder indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
591 Lavskov	108	36	33,1	.	19	17	1,2	1,8
592 Pil	2.897	1.104	38,1	4	437	663	33,2	55,1
593 Poppel (0-100 andre træer pr. ha)	2.340	819	35,0	.	237	582	26,8	40,9
594 El	20	6	30,3	.	1	5	0,2	0,3
596 Elefantgræs	81	7	8,4	.	5	2	0,9	0,3
597 Rørgræs	5	0,1	.
602 MFO - Pil	2.109	12	0,6	2	9	2	24,1	0,6
603 MFO - Poppel (0-100 andre træer pr. ha)	1.056	19	1,8	12	6	0	12,1	0,9
605 MFO - Lavskov	120	0	0,2	.	.	0	1,4	0,0
606 MFO - Poppel (100-400 andre træer pr. ha)	1	0,0	.
I alt	8.738	2.003	22,9	18	714	1.271	100,0	100,0

Ud af 7.521 ha økologisk areal med brak, bræmmer og vådområder (Tabel 17), udgør MVJ arealer (afgrødekode 318) de 6.976 ha svarende til 93 % af arealet i afgrødekategorien. I landbruget generelt, udgør MVJ arealer kun 41 % af det samlede areal med brak, bræmmer og vådområder. For vådområder, MVJ arealer og minivådområder gælder, at mindst 22 procent af arealerne var økologiske i 2019.

TABEL 17. Areal med brak, bræmmer og vådområder indberettet i 2019

Afgrødekode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
308 MFO-brak, sommerslåning	27.372	43	0,2	25	.	17	37,5	0,6
309 Udyrket areal ved vandboring	42	4	10,3	0	2	2	0,1	0,1
310 Brak, sommerslåning	2.970	50	1,7	11	.	39	4,1	0,7
312 20-årig udtagning	2.071	31	1,5	.	12	19	2,8	0,4
317 Vådområder med udtagning	84	21	25,1	21	.	.	0,1	0,3

(Tabel 17 fortsat)

Afgøringskode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
318 MVJ ej udtagning, ej landbrugsareal	30.094	6.976	23,2	11	978	5.987	41,3	92,7
319 MFO-brak, Udtagning, ej landbrugsareal	733	12	1,6	.	.	12	1,0	0,2
321 Miljøtiltag, ej landbrugsarealer	4.198	350	8,3	.	187	164	5,8	4,7
322 Minivådområder, projektilsagn	15	3	22,4	.	.	3	0,0	0,0
323 MFO-udyrket areal ved vandboring	54	0	0,6	0	.	.	0,1	0,0
324 Blomsterbrak	307	23	7,5	.	.	23	0,4	0,3
325 MFO-Blomsterbrak	1.358	3	0,2	1	.	1	1,9	0,0
326 Ej landbrug, MSO, omlagt fra permanent græs	2	0,0	.
327 MFO-brømme, sommerslåning	1.113	3	0,3	3	.	.	1,5	0,0
328 MFO-brømme med blomsterblandning	52	0,1	.
329 MFO-brømme, miljøtilsagn	2	0,0	.
334 MFO-brømme, forårsslåning	114	0,2	.
335 MFO-brømme, permanent græs, forårsslåning	0	0,0	.
336 MFO-brømme, permanent græs, sommerslåning	4	0,0	.
338 Brak, forårsslåning	331	1	0,2	0	.	0	0,5	0,0
339 MFO-brak, forårsslåning	1.661	2,3	.
342 Bestøverbrak	20	0,0	.
343 MFO-bestøverbrak	355	1	0,4	.	.	1	0,5	0,0
I alt	72.952	7.521	10,3	74	1.179	6.268	100,0	100,0

Det økologiske areal med skov, juletræer og skovlandbrug (Tabel 18) blev reduceret med 511 ha i fra 2018 til 2019, svarende til 11 procent. Det var primært det økologiske areal med almindelig skovdrift, der blev reduceret med 22 procent, og udgjorde i 2019 dermed 2.137 ha. Skovlandbrug (afgrødekode 487) udgør kun 81 ha totalt i landet, men 33 procent drives økologisk.

TABEL 18. Areal med skov, juletræer og skovlandbrug indberettet i 2019

Afgøringskode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
311 Skovrejsning på tidl. landbrugsjord 1	3.295	221	6,7	7	66	149	8,2	5,3
313 20-årig udtagning af agerjord med frivillig skovrejsning	357	3	1,0	.	.	3	0,9	0,1
314 20-årig udtagning med tilsagn om skovrejsning	255	6	2,4	.	.	6	0,6	0,1
487 Skovlandbrug	81	27	33,1	5	8	14	0,2	0,6
576 Skovrejsning (statslig) - forbedring af vandmiljø og grundvandsbeskyttelse	370	59	16,0	.	59	.	0,9	1,4
577 Skov med biodiversitetsformål	2.991	537	17,9	.	82	455	7,4	12,8
578 Skovrejsning (privat) - forbedring af vandmiljø og grundvandsbeskyttelse	2.019	201	10,0	10	38	154	5,0	4,8
580 Skovdrift, alm.	4.906	2.137	43,6	12	476	1.649	12,1	51,1
581 Nyplantning i skov med træhøjde under 3 m	393	10	2,5	3	0	7	1,0	0,2

(Tabel 18 fortsat)

Afgøringskode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet arealen	% af økologisk areal
582 Pyntegrønt, økologisk jordbrug	22	20	92,6	.	.	20	0,1	0,5
583 Juletræer og pyntegrønt på landbrugsjord	18.791	382	2,0	103	103	176	46,5	9,1
585 Skovrejsning i projektområde, som ikke er omfattet af tilsagn	112	20	17,6	.	12	8	0,3	0,5
586 Offentlig skovrejsning	585	1,4	.
587 Skovrejsning på tidl. landbrugsjord 3	4.981	526	10,6	20	108	398	12,3	12,6
589 Bæredygtig skovdrift	671	34	5,1	.	14	21	1,7	0,8
590 Bæredygtig skovdrift i Natura 2000-område	569	1	0,3	.	.	1	1,4	0,0
I alt	40.397	4.185	10,4	160	965	3.060	100,0	100,0

Arealer med anden anvendelse dækker over forskellige blomster, pottedplanter, medicinplanter m.m.

TABEL 19. Areal med anden anvendelse indberettet i 2019

Afgøringskode og -navn	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Omlægningsstatus for økologisk areal			Andele indenfor afgrødekategorien	
				Ikke påb. omlægning (ha)	Under omlægning (ha)	Fuldt omlagt (ha)	% af samlet areal	% af økologisk areal
269 Græs, rullegræs	498	1	0,2	.	.	1	7,5	0,2
271 Rekreative formål	4.049	288	7,1	1	61	226	61,3	59,9
361 Ikke støtteberettiget landbrugsareal	56	3	6,0	.	1	2	0,8	0,7
448 Medicinpl., en- og toårige	40	39	98,1	.	13	26	0,6	8,1
449 Medicinpl., stauder	33	0,5	.
486 Hønsegård uden plantedække	11	11	99,5	.	.	11	0,2	2,2
496 Medicinpl., vedplanter	2	1	36,6	.	.	1	0,0	0,2
497 Planteskolekulturer, vedplanter, til videresalg	1.529	115	7,5	.	2	113	23,2	23,9
499 Lukket system	2	1	28,9	.	0	0	0,0	0,1
501 Stauder	21	0,3	.
502 Blomsterløg	13	0,2	.
503 En- og to-årige planter	176	1	0,4	.	0	0	2,7	0,2
544 Snitblomster og snitgrønt	28	7	25,4	.	2	5	0,4	1,5
545 Potteplanter	8	6	76,3	2	1	3	0,1	1,3
547 Planteskolekulturer, stauder	66	1	1,8	.	0	1	1,0	0,2
548 Småplanter, en-årige	6	3	44,3	.	3	0	0,1	0,6
564 Containerplads	33	0	0,2	.	.	0	0,5	0,0
579 Tagetes, sygdomssanerende plante	2	0,0	.
900 Øvrige afgrøder	29	4	13,3	.	1	3	0,4	0,8
I alt	6.603	481	7,3	3	85	393	100,0	100,0

7. Arealfordeling på bedriftstype, bedriftsstørrelse og afgrødekategori

For at anskueliggøre, hvor stort et økologisk produktionsareal, som er tilknyttet jordbrugets større produktionsgrene, kategoriseres de økologiske bedrifter under 11 bedriftstyper med udgangspunkt i bedrifternes individuelle indberettede produktion af husdyr og arealanvendelse.

Økologiske bedrifter er ofte kendetegnet ved en sammensætning af flere produktionsområder, hvorfor det kan være vanskeligt at kategorisere den enkelte bedrift under én bedriftstype. Af Tabel 20 fremgår det, at principperne for kategorisering af bedrifterne først tager afsæt i det indberettede husdyrhold, og dernæst i det indberettede areal med specifikke afgrødetyper. Den endelige kategorisering er derfor et billede af bedriftens indberettede *primære* produktion.

Arealopgørelsen på de forskellige bedriftstyper er nettoopgørelser. Derfor skal ændringer fra tidligere år tolkes varsomt, idet bedrifternes kategorisering kan "vandre" fra én bedriftstype det ene år til en anden bedriftstype det følgende år.

TABEL 20. Definition af bedriftstyper

	Bedriftstype ^a	Forudsætning	Betingelser for indberettet produktion
Husdyrproduktion ^b	Mælkeproduktion		Mindst 40 stk. malkekvæg (sum af husdyrkode 1201, 1231).
	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Opfylder ikke betingelser for bedriftstypen <i>malkekvæg</i> .	Mindst 30 stk. andet kødkvæg (sum af husdyrkode 1241, 1242, 1243, 9912, 1203, 1205, 1206, 1233, 1235, 1236) <i>eller</i> mindst 40 stk. moderdyr (sum af husdyrkode 1300, 9913, 1401, 1402, 1403, 9914, 2101, 2102, 9921).
	Svineproduktion		Mindst 40 stk. søer (sum af husdyrkode 1501, 9915) <i>eller</i> 600 stk. slagtesvin (husdyrkode 1512).
	Fjerkræproduktion		Mindst 1000 stk. høns eller slagtekyllinger (sum af husdyrkode 3102, 3105, 3111, 3112, 9931, 3281, 9932) <i>eller</i> mindst 250 stk. ænder, gæs og kalkuner (sum af husdyrkode 3301, 3302, 9933, 3400, 9934, 3500, 9935, 4701, 4702, 9947).
Planteproduktion	Frugt og bærproduktion	Opfylder ingen af ovenstående betingelser.	Mindst 50 % af det indberettede areal er frugt- og bærearal <i>eller</i> frugt- og bærearaleet (sum af afgrødekode 489-495, 508-511, 513-539, 551-553, 570) er større end 1 ha.
	Specialiseret planteproduktion	Opfylder ingen af ovenstående betingelser.	Mindst 20 % af arealet anvendes til specialiseret planteproduktion, herunder korn til brød, olieafgrøder, græsfrø, grøntsager, rodfrugter, havefrø (sum af afgrødekode 6, 8-9, 13, 21-24, 40-53, 58, 101-162, 180-182, 269, 400-450, 496-507, 512, 540-543, 563, 582-583, 650-669).
	Foderproduktion	Opfylder ingen af ovenstående betingelser.	Mindst 85 % af arealet anvendes til foderproduktion, herunder korn, proteinfoder, sletafgrøder, helsæd, grønkorn og kløvergræs (sum af afgrødekode 1-5, 7, 10-12, 14-17, 25-36, 54-57, 161-174, 210-235, 255-263, 272-274, 277-286, 701-711).
	Ekstensiv planteproduktion	Opfylder ingen af ovenstående betingelser.	Mindst 75 % af arealet er ekstensivt drevet med græs, naturområder, skov mv. (sum af afgrødekode 247-254, 264-268, 271, 276, 305-321, 323-361, 576-581, 585-606, 900-908).
Anden produktion	Mindre husdyrproduktion	Opfylder ingen af ovenstående betingelser.	Har indberettet et mindre dyrehold, der dog kvalificerer til erhvervsmæssigt dyrehold ^c
	Øvrig produktion	Opfylder ingen af ovenstående betingelser.	Har indberettet et omlagt areal.
	Ikke klassificerbar produktion	Opfylder ingen af ovenstående betingelser.	Har ikke indberettet et omlagt areal <i>eller</i> har indberettet et husdyrhold, der dog ikke kan betegnes som erhvervsmæssigt <i>eller</i> har ikke foretaget indberetning af deres produktion.

^a Definitionen af bedriftstyper tager udgangspunkt i økologiske bedrifternes indberettede produktion til Landbrugsstyrelsen og adskiller sig derfor fra Danmarks Statistiks definition af "produktionsgrene", som tager udgangspunkt i bedriftens produktions- og driftsøkonomi.

^b Såfremt en bedrift opfylder betingelserne for mere end én husdyr-bedriftstype, kategoriseres bedriften i den bedriftstype, hvor gødningsproduktionen er størst. Dette gøres ved brug af dyreenhedsbegrebet, selvom dette ikke længere anvendes i relation til gødningsregnskaber.

^c Definition af erhvervsmæssigt dyrehold fremgår af Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter (Bek. 844, §7, stk. 2).

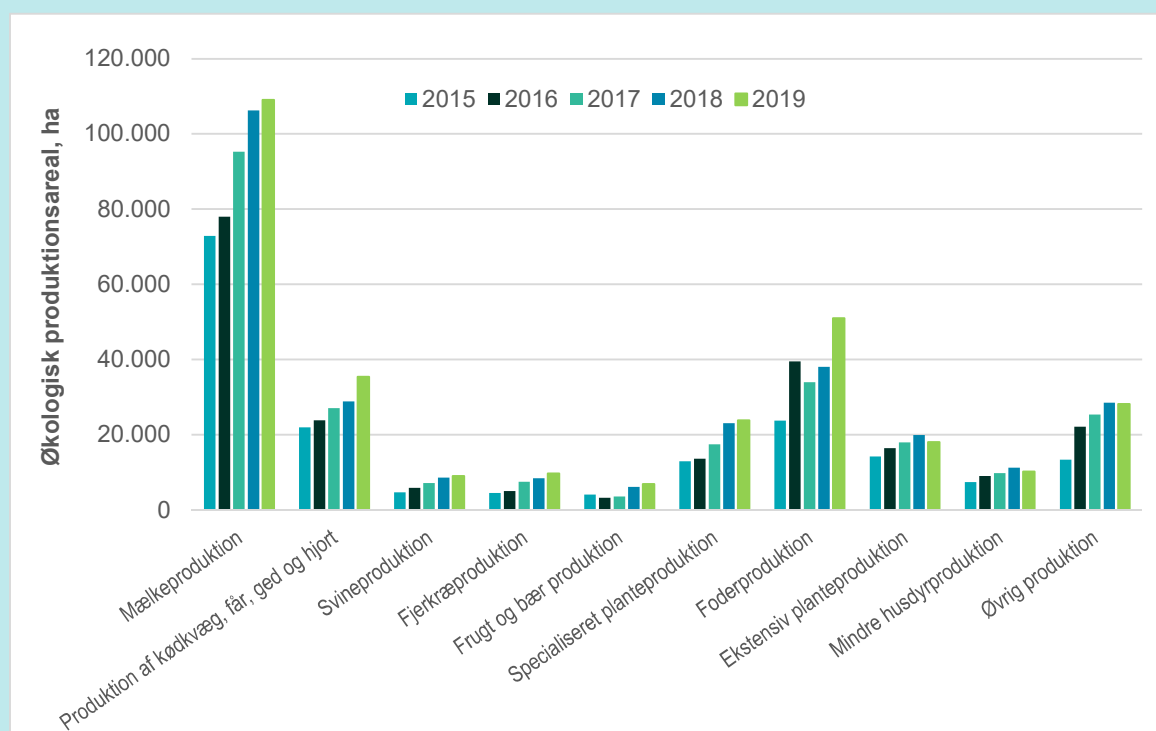
I Tabel 21 og Figur 14 ses det, at langt det største økologiske areal i 2019 var tilknyttet mælkeproducenter med 109.096 ha svarende til 36 procent af det totale økologiske produktionsareal.

Siden 2018 var der generelt fremgang i produktionsareal og antal økologiske bedrifter (Figur 14 og 15). I forhold til 2018 var der særlig stor fremgang i areal tilhørende foderproducenter på 12.914 ha i 2019, svarende til en 25 procent forøgelse. Desuden var der fremgang i areal tilhørende producenter af kødkvæg, får, ged og hjort fremgang på 6.515 ha, svarende til en forøgelse på 18 procent fra 2018 til 2019. Selvom der var tilbagegang i arealet hos bedrifter med med ekstensiv planteproduktion, skete der samtidig en forøgelse i antal bedrifter med denne produktion.

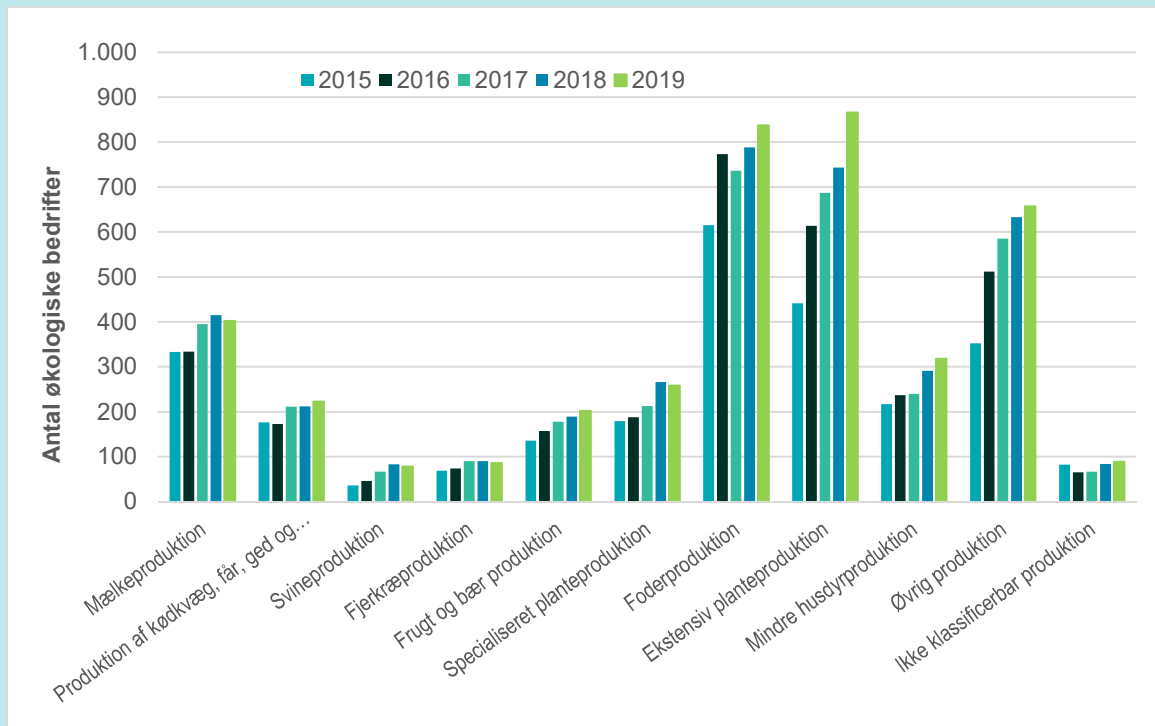
TABEL 21. Økologiske bedrifters fordeling på bedriftstype i 2019, med angivelse af indberettet produktionsareals økologistatus og udvikling siden 2018

Bedriftstype	Antal bedrifter	Ikke påbegyndt omlagt areal (ha)	Areal under omlægning (ha)	Fuldt omlagt areal (ha)	Økologisk areal i alt (ha)	Areal-udvikling fra 2018 til 2019 (ha)
Mælkeproduktion	402	31	16.552	92.514	109.096	2.811
Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	223	65	5.556	29.794	35.416	6.515
Svineproduktion	78	612	1.499	6.890	9.000	371
Fjerkræproduktion	86	.	3.246	6.437	9.683	1.236
Frugt og bær produktion	202	108	2.392	4.380	6.880	776
Specialiseret planteproduktion	258	237	7.827	15.813	23.876	799
Foderproduktion	837	664	23.147	27.207	51.017	12.914
Ekstensiv planteproduktion	866	203	3.466	14.410	18.079	-1.884
Mindre husdyrproduktion	318	15	2.153	8.088	10.256	-1.014
Øvrig produktion	657	795	10.924	16.459	28.178	-341
Ikke klassificerbar produktion	89
Alle bedriftstyper	4.016	2.728	76.762	221.991	301.481	22.182

FIGUR 14. Udvikling i samlet indberettet økologisk produktionsareal (ha) fra 2015 til 2019, fordelt på bedriftstyper

FIGUR 15. Udvikling i antal bedrifter fra 2015 til 2019, fordelt på bedriftstyper

Fordelingen af økologiske bedrifter efter det indberettede produktionsareals størrelse præsenteres overordnet i Tabel 2 i afsnit [4. Økologisk produktionsareal og bedrifter – størrelse og udvikling](#). I Tabel 22 og 23 præsenteres den samme fordeling, men med yderligere fordeling på bedriftstyper. Af tabellerne ses det, at der blandt bedriftstyper var karakteristiske forskelle i antal bedrifter og tilhørende areal fordelt efter produktionsarealernes størrelse.

Over 90 procent af de økologiske mælkeproducenter indberettede mere end 100 ha i 2019. Bedrifterne kategoriseret som mælkeproducenter udgjorde imidlertid kun 10,0 procent af bedrifterne i 2019, men indberettede tilsammen 36,2 procent af det økologiske produktionsareal og indberettede derved i gennemsnit 271 ha per bedrift.

For bedrifter kategoriseret som producenter af kødkvæg, får, ged og hjort, svineproducenter og fjerkræproducenter viser opgørelsen, at hhv. 70, 60 og 45 procent af bedrifterne hver indberettede mere end 50 ha produktionsareal.

Modsat gælder det for bedrifter kategoriseret under bedriftstyper vedr. planteproduktion, at mere end halvdelen af bedrifterne hver indberettede under 20 ha produktionsareal.

TABEL 22. Antal økologiske bedrifter fordelt efter bedrifternes kategorisering under bedriftstype samt indberettet produktionsareals størrelse i 2019

	Samlet økologisk produktionsareal (ha)								Total antal bedrifter	% af samlet antal bedrifter
	<5	5-9,9	10-19,9	20-29,9	30-49,9	50-99,9	100-299,9	> 300		
Antal økologiske bedrifter										
Mælkeproduktion	6	.	1	.	1	31	243	120	402	10,0
Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	11	3	11	15	27	42	86	28	223	5,6
Svineproduktion	15	1	7	4	4	14	26	7	78	1,9
Fjerkræproduktion	5	11	11	6	14	16	15	8	86	2,1
Frugt og bær produktion	81	47	22	10	13	16	8	5	202	5,0
Specialiseret planteproduktion	79	29	34	11	19	28	37	21	258	6,4
Foderproduktion	90	136	154	92	103	140	92	30	837	20,8
Ekstensiv planteproduktion	231	243	216	58	54	37	21	6	866	21,6
Mindre husdyrproduktion	41	41	74	47	61	41	12	1	318	7,9
Øvrig produktion	81	130	148	85	89	65	44	15	657	16,4
Ikke klassificerbar produktion	89	89	2,2
I alt	729	641	678	328	385	430	584	241	4.016	100

TABEL 23. Samlet økologisk produktionsareal fordelt efter bedrifternes kategorisering under bedriftstype samt indberettet produktionsareals størrelse i 2019

	Samlet økologisk produktionsareal (ha)								Total-økologisk areal	% af samlet økologisk areal
	<5	5-9,9	10-19,9	20-29,9	30-49,9	50-99,9	100-299,9	> 300		
Bedrifternes indberettede økologiske areal (ha)										
Mælkeproduktion	3	.	17	.	48	2.541	47.277	59.210	109.096	36,2
Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	9	21	181	381	1.091	3.237	13.715	16.782	35.416	11,7
Svineproduktion	5	8	109	105	146	1.094	4.261	3.274	9.000	3,0
Fjerkræproduktion	9	80	171	155	545	1.134	2.320	5.270	9.683	3,2
Frugt og bær produktion	179	339	314	230	472	1.149	1.403	2.794	6.880	2,3
Specialiseret planteproduktion	120	205	509	262	728	1.990	6.686	13.376	23.876	7,9
Foderproduktion	317	1.026	2.216	2.240	4.036	10.237	15.837	15.108	51.017	16,9
Ekstensiv planteproduktion	763	1.755	2.942	1.392	2.052	2.686	3.145	3.344	18.079	6,0
Mindre husdyrproduktion	71	325	1.089	1.173	2.385	2.857	1.818	537	10.256	3,4
Øvrig produktion	232	960	2.149	2.094	3.499	4.663	7.936	6.644	28.178	9,3
Ikke klassificerbar produktion
I alt	1.708	4.718	9.696	8.031	15.002	31.589	104.397	126.341	301.481	100

Tabel 24 viser det indberettede areal for kombinationer af bedriftstype og afgrødekategori i 2019, som tidligere er præsenteret særskilt i hhv. Tabel 21 og 23 og afsnit [6. Afgrødefordeling på produktionsarealet](#).

Bedrifter med drøvtyggere, særligt mælkeproducenter, var karakteriseret ved en høj andel af grovfoderproduktion og en lille andel af kornafgrøder, mens producenter af Kødkvæg, får, ged og hjort også havde mere ekstensive afgrøder i form af 14 procent i afgrødekategorierne Brak, bræmmer og udtagning, samt Skov, juletræer og skovlandbrug. I modsætning hertil var bedriftstyperne Svineproduktion og Fjerkræproduktion karakteriseret ved en høj andel af kornproduktion og en tilsvarende mindre andel af grovfoderproduktion. Bedrifter med mindre husdyrproduktion havde en fordeling mellem korn og grovfoder tilnærmelsesvis svarende til fordelingen for bedrifter med kødkvæg, får, ged og hjort.

For bedriftstyper uden husdyr sås et andet billede, hvor afgrødesammensætningen var præget af afgrøder, der netop er karakteristiske for disse bedriftstyper. For frugt- og bærproducenter udgjorde afgrødekategorien Frugt, bær og nødder 16 procent af arealet, svarende til mere end to tredjedele af det samlede økologiske areal for denne afgrødekategori. Afgrødekategorierne Grøntsager, rodfrugter mv. samt Frø og anden formeringsmateriale udgjorde 26 procent af arealet for bedriftstypen Specialiseret planteproduktion. Disse to bedriftstyper havde samtidig den mindste andel af grovfoderafgrøder som i høj grad fungerer som grøngødning på disse bedriftstyper, mens kornafgrøder udgjorde mellem en tredjedel og halvdelen af arealet. For foderproducenter svarede andelen af kornafgrøder til andelen for svineproducenter og fjerkræproducenter, mens andelen af grovfoderafgrøder var lidt højere.

Bedrifter med ekstensiv planteproduktion adskilte sig på flere punkter sig klart fra de øvrige bedriftstyper. For det første dyrkede de stort set ingen kornafgrøder, mens grovfoderafgrøder i omfang svarede til mælkeproducenternes grovfoderandel. Der er imidlertid tale om primært lavproduktive grovfoderafgrøder med lav eller uden kvælstofnorm. Endelige udgjorde afgrødekategorierne Efterafgrøder, Brak, bræmmer og udtagning, samt Skov, juletræer og skovlandbrug 25 procent af arealet på bedrifter med ekstensiv planteproduktion.

Tabel 24. Økologisk arealanvendelse (ha) hele landet i 2019, fordelt på afgrødekategori og bedriftstype

Afgrødekategori	Bedriftstype										Total økologisk areal
	Mælkeproduktion	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Svineproduktion	Fjerkræproduktion	Frugt og bærproduktion	Specialiseret planteproduktion	Foderproduktion	Ekstensiv planteproduktion	Mindre husdyrproduktion	Øvrig produktion	
Korn	25.463	8.190	5.536	5.788	2.472	11.226	30.768	196	3.392	11.377	104.408
Oliefrø	370	316	107	159	228	1.587	304	.	36	462	3.569
Bælgsæd	2.118	698	558	542	377	1.465	3.248	1	344	1.349	10.698
Andre kerner	.	57	.	104	.	127	1	1	2	6	297
Grøntsager, rodfrugter, mv.	693	305	142	207	968	3.604	325	32	61	211	6.549
Frugt, bær og nødder	9	73	30	159	1.081	15	11	24	15	25	1.442
Frø og anden formeringsmateriale	506	209	202	197	254	2.675	333	5	167	791	5.338
Foder af græs, kløver og lucerne	59.787	19.349	1.930	1.899	1.315	2.582	13.576	13.114	5.285	11.567	130.404
Foder af helsæd og grønkorn	19.053	1.199	325	217	12	129	2.096	136	396	887	24.451
Andre foderafgrøder	73	4	.	.	4	5	12	.	1	15	115
Energiafgrøder	69	81	120	297	17	17	97	948	74	283	2.003
Brak, bræmmer og udtagning	706	3.433	19	35	30	76	62	2.464	253	442	7.521
Skov, juletræer og skovlandbrug	203	1.430	25	65	112	192	167	1.085	212	694	4.185
Anden anvendelse	47	69	8	14	9	178	13	73	6	66	481
Uden afgrødekategori	.	5	.	.	.	0	3	.	10	3	21
Total økologisk areal	109.096	35.416	9.000	9.683	6.880	23.876	51.017	18.079	10.256	28.178	301.481

8. Arealfordeling på geografisk placering og bedriftstype

I lighed med de senere års statistik for den økologiske jordbrugsproduktion er der udarbejdet en opgørelse over de økologiske bedrífers arealer på regionalt og kommunalt niveau, som vises i Tabel 25 til 30. Fordeling af arealerne på bedriftstyper fremgår desuden af tabellerne, hvor kategoriseringen af bedriftstyperne er den samme som i afsnit [7. Arealfordeling på bedriftstype, bedriftsstørrelse og afgrødekategori](#). For detailoplysninger om arealernes omlægningsstatus, henvises til [Tillæg til Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter 2019](#).

Det skal bemærkes, at opgørelser af geografisk placering af arealerne fra og med 2016 tager udgangspunkt i indberettede markers markblokplacering i kommune, mens opgørelser fra 2015 og tidligere tog udgangspunkt i bedrífernes registrerede adresse. Opgørelsesmetoden fra og med 2016 medfører, at fx producentskifter ikke længere kan afgøre det kommunale tilhørsforhold for arealerne. Der skal tages højde for dette ved sammenligning med opgørelser af arealernes geografiske fordeling på både regionalt og kommunalt niveau fra 2015 og tidligere.

Totalt 6.477 ha landbrugsareal, heraf 1.121 ha økologisk areal, kan ikke tilknyttes en kommune og region i 2019, da markerne er placeret uden for en eksisterende markblok, angivet ved markblok-nr. 9999-99. Først i en efterfølgende sagsbehandling i Landbrugsstyrelsen tildeles arealet en eksisterende eller ny markblok.

Tabel 25 viser fordelingen af indberettet areal for bedriftstyperne i forhold til arealernes geografiske placering i landsdel og region. Her ses det, at arealer indberettet af frugt- og bærproducenter samt specialiserede producenter i høj grad findes på Vest- og Sydsjælland, mens indberettet areal af foderproducenter i høj grad findes i Syddjælland. Mælkeproducenternes indberettede areal er primært placeret i Syddjælland, Vestjylland og Nordjylland.

Tabel 26 til 30 viser fordelingen af indberettet areal for bedriftstyperne i forhold til arealernes geografiske placering per region, fordelt på kommuner.

Fordeling af det økologiske produktionsareal i 2019 mellem kommuner i Region Hovedstaden ses i Tabel 26. Det indberettede økologiske areal i Region Hovedstaden udgjorde 11.642 ha i 2019. Tårnby Kommune og Bornholms Kommune havde de største økologiske produktionsarealer i regionen på hhv. 1.504 og 2.232 ha.

I Region Sjælland (Tabel 27) var der i 2019 indberettet 32.228 ha økologisk produktionsareal. Holbæk Kommune havde det største økologiske areal i Region Sjælland med 5.227 ha.

Tabel 28 viser fordelingen af det økologiske produktionsareal i 2019 i Region Syddanmark, som totalt udgjorde 97.187 ha. Knap 50 procent af regionens økologiske areal fandtes i Tønder, Aabenraa og Varde Kommune, som totalt havde 43.996 ha økologisk produktionsareal. Tønder Kommune havde med 18.318 ha det største økologiske produktionsareal i regionen og på landsplan i 2019.

Region Midtjylland (Tabel 29) blev, med et indberettet økologisk produktionsareal på 95.486 ha i 2019, forøget med 8.783 ha siden 2018. Ringkøbing-Skjern og Herning Kommune havde med hhv. 14.112 ha og 13.583 ha de største økologiske arealer i regionen.

Det indberettede økologiske areal i Region Nordjylland udgjorde 63.817 ha i 2019 (Tabel 30). Aalborg Kommune havde det største økologiske areal i regionen på 11.422 ha.

TABEL 25. Økologisk produktionsareal (ha) i hele landet i 2019, fordelt på region, landsdel og bedriftstype

Region	Landsdel	Samlet areal (ha)	Økologisk areal (ha)	Økologiandel (%)	Bedriftstype									
					Mælkeproduktion	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Svineproduktion	Fjerkræproduktion	Frugt og bærproduktion	Specialiseret planteproduktion	Foderproduktion	Ekstensiv planteproduktion	Mindre husdyrproduktion	Øvrigt
Hovedstaden	Bornholm	34.659	2.232	6,4	282	261	.	.	55	394	572	324	35	309
	Byen København	3.540	1.695	47,9	.	1.504	.	.	.	7	.	135	.	50
	Københavns omegn	5.343	1.219	22,8	.	698	.	.	3	209	127	137	.	46
	Nordsjælland	56.000	6.496	11,6	1.133	1.049	200	118	414	243	1.167	863	419	889
Sjælland	Vest- og Sydsjælland	429.975	27.715	6,4	3.811	3.570	231	263	1.294	7.602	3.889	2.276	610	4.168
	Østsjælland	43.858	4.513	10,3	1.014	504	74	195	166	913	890	319	35	405
Syddanmark	Fyn	224.153	13.593	6,1	1.386	1.708	615	877	1.456	2.072	2.251	845	1.045	1.338
	Syddjylland	567.643	83.594	14,7	36.676	9.807	2.158	3.327	1.421	935	18.273	4.335	2.135	4.525
Midtjylland	Vestjylland	444.619	63.324	14,2	30.772	5.996	3.468	654	1.300	5.198	8.608	2.104	1.292	3.931
	Østjylland	346.095	32.162	9,3	5.608	4.669	493	722	558	3.015	7.851	1.524	2.379	5.345
Nordjylland	Nordjylland	497.339	63.817	12,8	28.296	5.126	1.758	3.503	187	3.277	7.322	4.961	2.265	7.120
<i>Uden geografisk placering</i>		6.472	1.120	17,3	117	524	5	24	26	11	67	255	39	52
I alt		2.659.700	301.481	11,3	109.096	35.416	9.000	9.683	6.880	23.876	51.017	18.079	10.256	28.178

TABEL 26. Økologisk produktionsareal (ha) i Region Hovedstaden i 2019 fordelt på landsdel, kommune og bedriftstype

	Bedriftstype											Samlet økologisk areal
	Samlet areal	Mælkeproduktion	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Svineproduktion	Fjerkræproduktion	Frugt og bærproduktion	Specialiseret planteproduktion	Foderproduktion	Ekstensiv planteproduktion	Mindre husdyrproduktion	Øvrigt	
Landsdelen Bornholm												
400 Bornholm	34.659	282	261	.	.	55	394	572	324	35	309	2.232
Sub-total	34.659	282	261	.	.	55	394	572	324	35	309	2.232
Byen København												
101 København	203	0	.	38	.	0	39
147 Frederiksberg	0	0	0
155 Dragør	528	7	.	97	.	50	153
185 Tårnby	2.808	.	1.504	1.504
Sub-total	3.540	.	1.504	.	.	.	7	.	135	.	50	1.695
Landsdelen Københavns omegn												
151 Ballerup	433	.	375	375
153 Brøndby	10
157 Gentofte	13
159 Gladsaxe
161 Glostrup	17	.	17	17
163 Herlev	51	.	36	36
165 Albertslund	272	.	214	.	.	.	13	227
167 Hvidovre	110	3	3
169 Høje-Taastrup	3.145	.	11	.	.	.	148	127	5	.	46	337
173 Lyngby-Taarbæk	221	.	41	.	.	.	31	.	65	.	.	137
175 Rødovre	8
183 Ishøj	981	8	8
187 Vallensbæk	82	.	3	.	.	.	9	.	68	.	.	80
Subtotal	5.343	.	698	.	.	3	209	127	137	.	46	1.219
Landsdelen Nordsjælland												
190 Furesø	1.148	.	372	.	85	.	.	.	90	.	15	562
201 Allerød	2.130	.	88	71	4	.	.	158	10	27	43	402
210 Fredensborg	4.172	30	1	162	141	.	.	334
217 Helsingør	3.449	46	21	.	.	4	0	238	100	47	117	573
219 Hillerød	8.422	268	82	128	.	12	.	81	72	89	278	1.009
223 Hørsholm	532	0	.	9	.	.	9
230 Rudersdal	919	.	80	.	29	.	.	.	23	.	.	132
240 Egedal	6.260	.	254	.	.	103	126	27	105	73	75	762
250 Frederikssund	14.184	392	78	.	.	29	94	55	33	17	39	737
260 Frederiksværk-Hundested	3.952	217	.	.	.	0	13	90	59	107	140	626
270 Gribskov	10.833	211	75	.	.	236	9	356	221	59	183	1.350
Subtotal	56.000	1.133	1.049	200	118	414	243	1.167	863	419	889	6.496
I alt	99.541	1.415	3.512	200	118	471	853	1.866	1.460	454	1.294	11.642

TABEL 27. Økologisk produktionsareal (ha) i Region Sjælland i 2019 fordelt på kommune, landsdel og bedriftstype

		Bedriftstype											
		Samlet areal	Mælkeproduktion	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Svineproduktion	Fjerkræproduktion	Frugt og bærproduktion	Specialiseret planteproduktion	Foderproduktion	Ekstensiv planteproduktion	Mindre husdyrproduktion	Øvrig produktion	Samlet økologisk areal
Landsdelen Vest- og Sydsjælland													
306	Odsherred	19.044	381	330	159	.	58	287	256	438	25	677	2.611
316	Holbæk	37.201	553	341	9	24	23	1.956	335	286	136	1.562	5.227
320	Faxe	25.121	.	674	.	.	.	9	82	90	15	23	894
326	Kalundborg	38.899	.	499	33	17	33	1.035	1.794	199	102	670	4.381
329	Ringsted	18.291	.	274	.	48	25	70	14	110	69	86	696
330	Slagelse	38.093	124	347	.	15	192	93	200	49	4	34	1.059
336	Stevns	18.025	.	13	.	30	10	127	44	23	.	5	252
340	Sorø	17.434	100	178	30	.	34	388	497	102	65	611	2.004
360	Lolland	68.391	534	100	.	18	93	857	229	309	2	.	2.143
370	Næstved	44.216	433	500	.	9	93	157	130	83	64	240	1.709
376	Guldborgsund	63.146	335	163	.	43	166	1.910	289	100	104	77	3.189
390	Vordingborg	42.114	1.350	152	.	58	566	714	18	486	23	183	3.550
Subtotal		429.975	3.811	3.570	231	263	1.294	7.602	3.889	2.276	610	4.168	27.715
Landsdelen Østsjælland													
253	Greve	2.302	.	5	23	.	.	28
259	Køge	13.165	.	.	.	110	21	233	84	31	.	13	491
265	Roskilde	11.224	23	254	.	.	1	548	379	37	.	12	1.254
269	Solrød	2.124	53	77	18	.	.	.	148
350	Lejre	15.043	991	245	74	85	91	54	410	228	35	380	2.593
Subtotal		43.858	1.014	504	74	195	166	913	890	319	35	405	4.513
I alt		473.834	4.825	4.074	304	459	1.460	8.515	4.779	2.595	645	4.573	32.228

TABEL 28. Økologisk produktionsareal (ha) i Region Syddanmark i 2019 fordelt på kommune, landsdel og bedriftstype

		Bedriftstype										Samlet økologisk areal	
		Samlet areal	Mælke- produktion	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Svine- produktion	Fjerkræ- produktion	Frugt og bær produktion	Specialiseret plante- produktion	Foder- produktion	Ekstensiv plante- produktion	Mindre husdyr- produktion		Øvrig produktion
Landsdelen Fyn													
410	Middelfart	18.730	.	5	.	.	88	152	403	33	7	211	899
420	Assens	33.356	313	193	474	184	34	28	461	83	156	157	2.083
430	Faaborg-Midtfyn	40.531	745	787	91	444	52	201	659	204	246	329	3.757
440	Kerteminde	14.168	40	107	10	20	101	266	546
450	Nyborg	18.721	.	.	51	.	160	641	73	50	26	36	1.036
461	Odense	13.151	87	111	.	244	53	187	210	20	183	8	1.102
479	Svendborg	25.758	241	189	.	5	814	342	118	153	99	276	2.237
480	Bogense	32.384	.	36	.	.	156	258	115	11	79	2	658
482	Langeland	20.644	.	388	.	.	33	155	133	154	91	.	953
492	Ærø	6.710	27	2	68	116	57	53	322
Subtotal		224.153	1.386	1.708	615	877	1.456	2.072	2.251	845	1.045	1.338	13.593
Landsdelen Syddjylland													
510	Haderslev	56.463	4.484	946	155	93	9	101	590	371	169	784	7.702
530	Billund	30.317	367	678	.	.	49	33	605	128	129	146	2.134
540	Sønderborg	33.707	362	229	8	370	307	2	999	22	54	11	2.363
550	Tønder	89.466	11.244	1.270	364	561	8	114	3.564	524	102	568	18.318
561	Esbjerg	52.117	1.841	794	.	77	103	26	1.027	718	285	314	5.184
563	Fanø	1.716	.	543	42	.	.	585
573	Varde	75.962	6.839	2.355	259	118	165	76	1.873	1.085	327	1.133	14.229
575	Vejen	56.709	2.673	524	859	1.124	.	89	1.877	144	218	250	7.759
580	Aabenraa	64.117	5.241	756	.	385	256	274	3.420	381	218	517	11.449
607	Fredericia	6.047	.	12	.	99	2	17	63	.	16	55	263
621	Kolding	39.019	1.534	578	319	9	32	51	1.255	107	331	187	4.402
630	Vejle	62.004	2.092	1.122	194	493	491	153	3.001	813	286	560	9.205
Subtotal		567.643	36.676	9.807	2.158	3.327	1.421	935	18.273	4.335	2.135	4.525	83.594
I alt		791.796	38.062	11.515	2.773	4.204	2.877	3.007	20.524	5.180	3.180	5.863	97.187

TABEL 29. Økologisk produktionsareal (ha) i Region Midtjylland i 2019 fordelt på kommune, landsdel og bedriftstype

		Bedriftstype											
		Samlet areal	Mælkeproduktion	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Svineproduktion	Fjerkræproduktion	Frukt og bærproduktion	Specialiseret planteproduktion	Foderproduktion	Ekstensiv planteproduktion	Mindre husdyrproduktion	Øvrigt	Samlet økologisk areal
Landsdelen Vestjylland													
657	Herning	78.646	7.000	1.239	1.332	91	193	812	1.806	342	181	586	13.583
661	Holstebro	47.682	4.047	210	576	132	.	430	755	56	174	295	6.675
665	Lemvig	33.063	4.939	104	11	.	367	59	144	17	165	354	6.161
671	Struer	18.190	880	29	.	.	.	686	41	4	9	292	1.940
756	Ikast-Brande	39.572	2.404	405	797	363	678	382	1.513	286	105	409	7.343
760	Ringkøbing-Skjern	93.507	8.118	2.049	567	11	40	401	1.790	853	89	195	14.112
779	Skive	48.644	1.293	890	20	.	.	806	702	158	195	445	4.509
791	Viborg	85.315	2.090	1.069	166	56	21	1.621	1.858	388	374	1.357	9.001
Subtotal		444.619	30.772	5.996	3.468	654	1.300	5.198	8.608	2.104	1.292	3.931	63.324
Landsdelen Østjylland													
615	Horsens	30.486	50	236	82	150	25	164	449	214	363	352	2.084
706	Syddjurs	38.989	1.429	1.452	10	.	85	485	265	291	148	600	4.765
707	Norrdjurs	44.099	746	962	.	7	127	396	266	136	156	491	3.287
710	Favrskov	34.504	309	592	98	5	3	131	949	96	125	297	2.605
727	Odder	15.708	.	34	.	.	85	23	79	9	5	614	848
730	Randers	51.627	591	673	.	52	21	786	1.621	78	621	1.303	5.746
740	Silkeborg	39.364	1.593	159	.	204	2	51	1.469	182	322	628	4.611
741	Samsø	8.201	.	.	.	7	151	190	153	20	9	76	606
746	Skanderborg	23.050	115	.	205	72	30	370	888	131	256	364	2.431
751	Aarhus	22.661	399	55	71	45	6	416	1.281	14	142	607	3.037
766	Hedensted	37.406	376	506	27	179	23	3	431	352	232	13	2.142
Subtotal		346.095	5.608	4.669	493	722	558	3.015	7.851	1.524	2.379	5.345	32.162
I alt		790.713	36.381	10.665	3.960	1.376	1.858	8.213	16.459	3.627	3.671	9.276	95.486

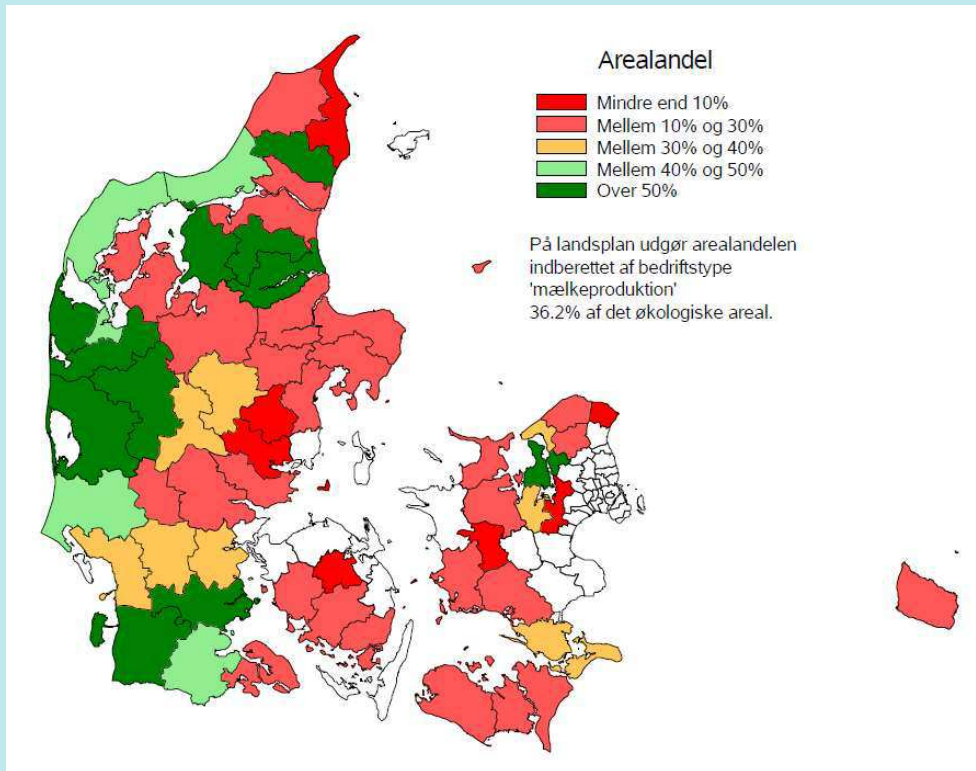
TABEL 30. Økologisk produktionsareal (ha) i Region Nordjylland i 2019 fordelt på kommune, landsdel og bedriftstype

		Bedriftstype											
		Samlet areal	Mælkeproduktion	Produktion af kødkvæg, får, ged og hjort	Svineproduktion	Fjerkræproduktion	Frugt og bærproduktion	Specialiseret planteproduktion	Foderproduktion	Ekstensiv planteproduktion	Mindre husdyrproduktion	Øvrig produktion	Samlet økologisk areal
Landsdelen Nordjylland													
773	Morsø	28.154	174	35	93	.	8	.	113	33	46	451	954
787	Thisted	57.901	4.264	1.379	456	504	102	51	1.010	577	445	999	9.787
810	Brønderslev-Dronninglund	45.696	2.669	59	321	159	5	86	398	363	155	635	4.850
813	Frederikshavn	33.770	173	1.048	67	28	.	78	367	483	154	783	3.180
820	Vesthimmerland	55.506	4.409	826	115	339	.	708	1.079	409	354	126	8.365
825	Læsø	5.348	.	183	180	263	.	83	709
840	Rebild	41.746	3.663	153	.	144	.	226	804	324	143	135	5.591
846	Mariagerfjord	44.161	6.557	406	.	239	.	253	931	284	22	538	9.230
849	Jammerbugt	52.691	2.992	241	226	648	70	120	648	906	265	413	6.529
851	Aalborg	70.877	2.544	455	386	1.211	1	1.756	1.464	874	420	2.311	11.422
860	Hjørring	61.490	851	341	93	233	.	.	329	444	260	646	3.199
Subtotal		497.339	28.296	5.126	1.758	3.503	187	3.277	7.322	4.961	2.265	7.120	63.817
I alt		497.339	28.296	5.126	1.758	3.503	187	3.277	7.322	4.961	2.265	7.120	63.817

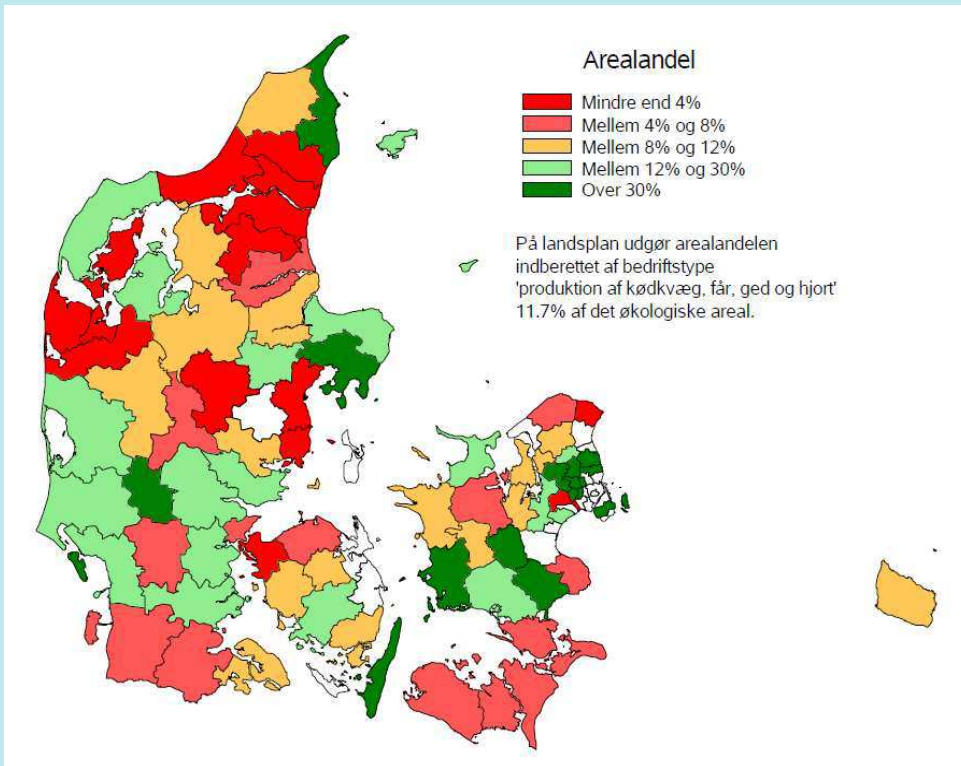
Kategoriseringen af alle bedrifter efter bedriftstype samt arealernes geografiske placering danner grundlag for Figur 16 til 25. Her illustreres hvor stor en andel af de enkelte kommuners økologiske areal, der er indberettet af bedrifter under de definerede bedriftstyper under afsnit [7. Arealfordeling på bedriftstype, bedriftsstørrelse og afgrødekategori](#).

Kommuner med en andel, der er større end landsgennemsnittet er grønne, og tilsvarende er kommuner med en økologiandel mindre end den gennemsnitlige andel for bedriftstypen røde. Jo større intensitet af farven grøn/rød, jo længere er kommunernes andel fra den gennemsnitlige økologiandel for bedriftstypen. Kommuner uden farveangivelse have ikke arealer tilknyttet bedrifter af den pågældende type.

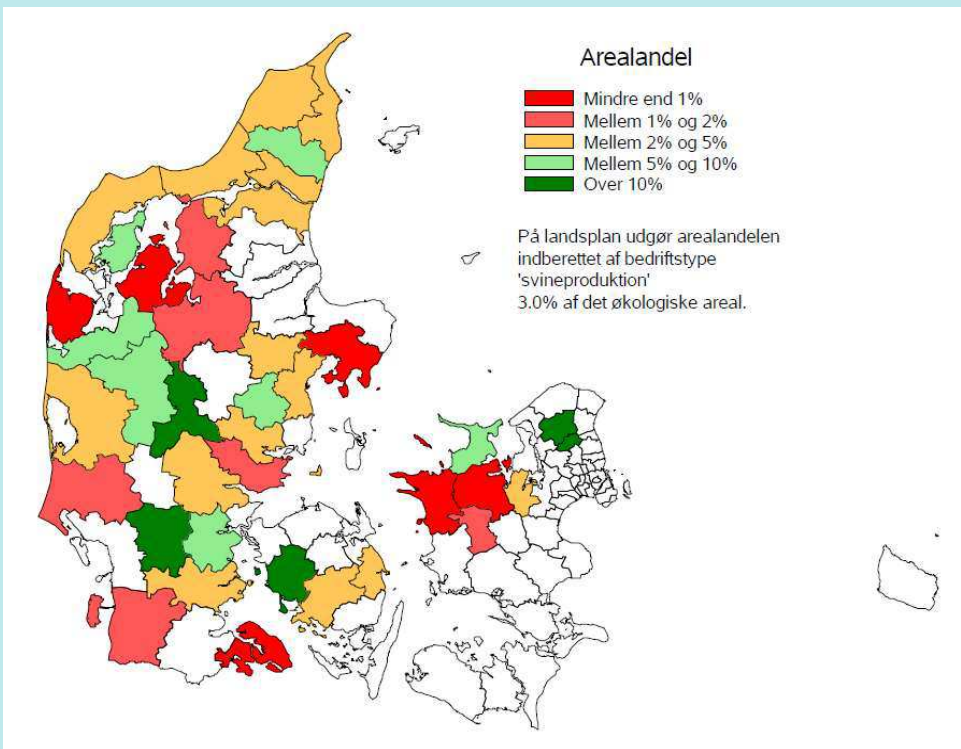
FIGUR 16. Arealandel indberettet af økologiske mælkeproducenter i forhold til det økologiske areal pr. kommune

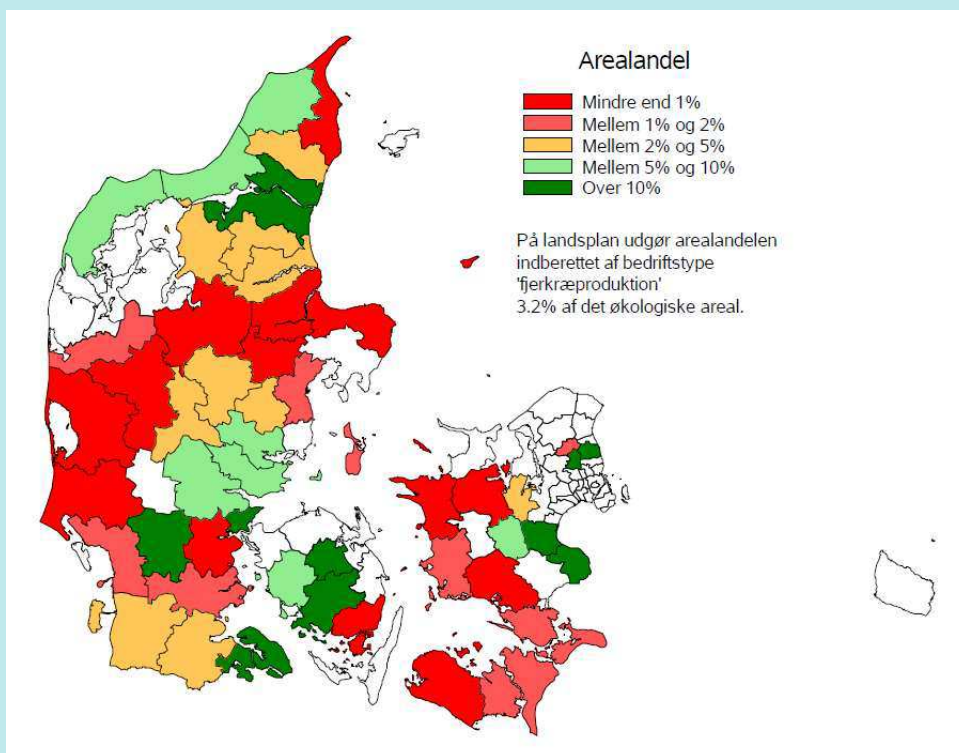
FIGUR 17. Arealandel indberettet af økologiske producenter af kødkvæg, får, ged og hjort i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

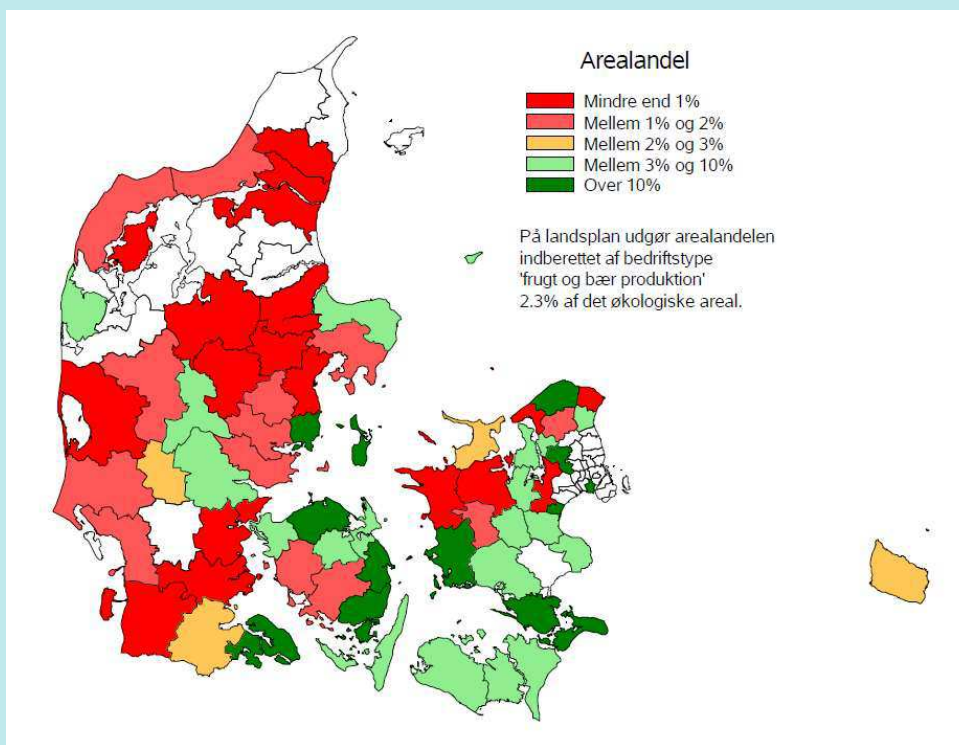
FIGUR 18. Arealandel indberettet af økologiske svineproducenter i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

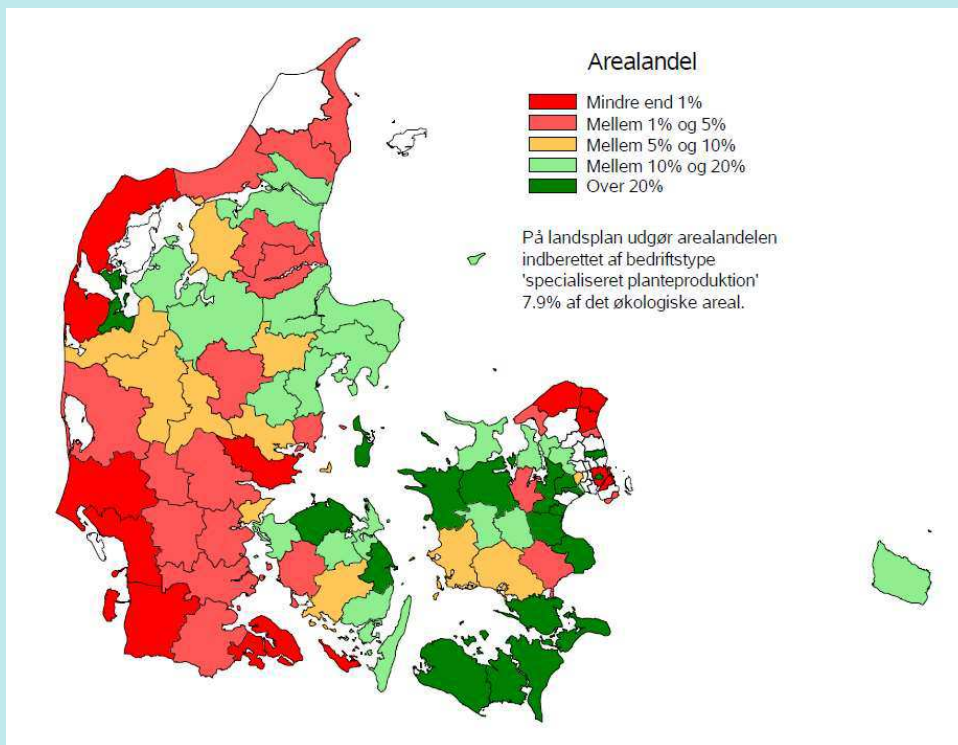
FIGUR 19. Arealandel indberettet af økologiske fjerkræproducenter i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

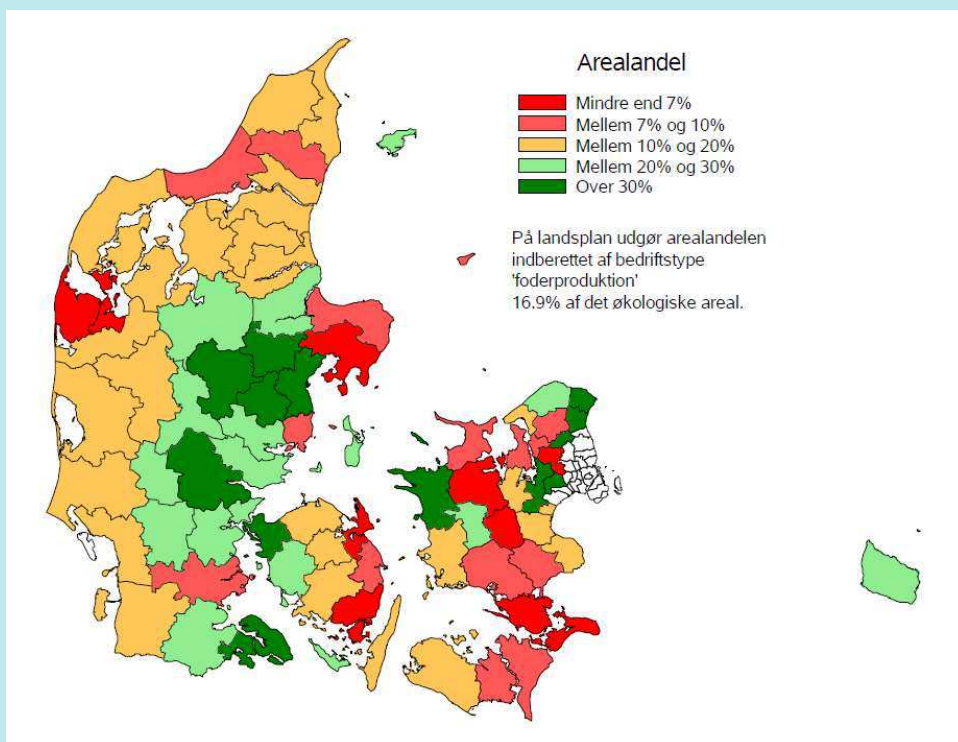
FIGUR 20. Arealandel indberettet af økologiske frugt- og bærproducenter i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

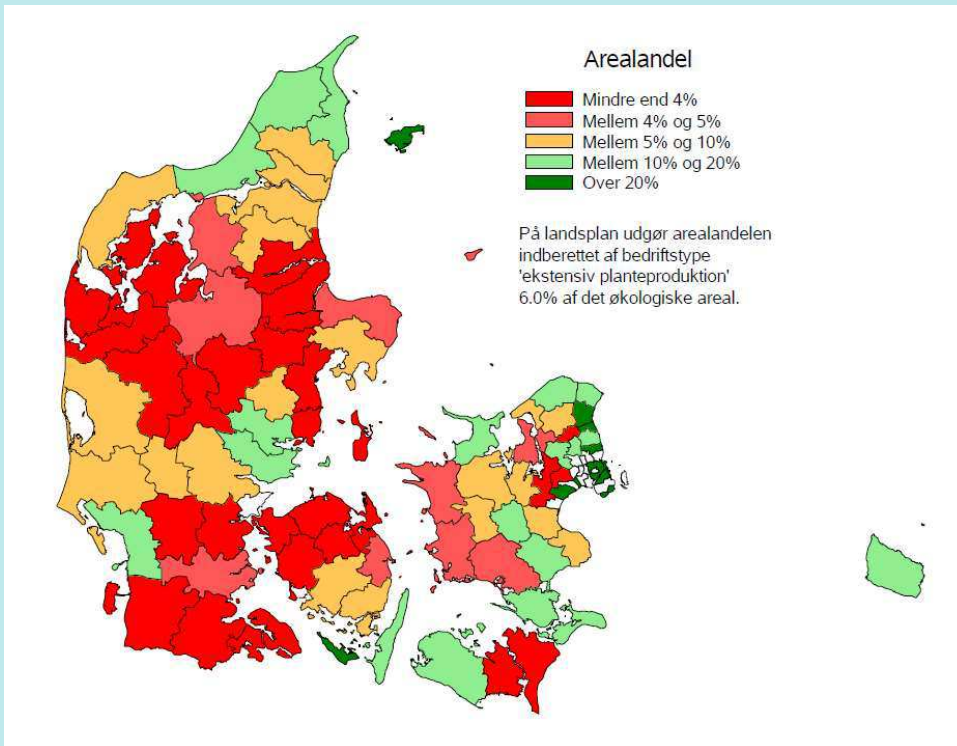
FIGUR 21. Arealandel indberettet af økologiske specialiserede producenter i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

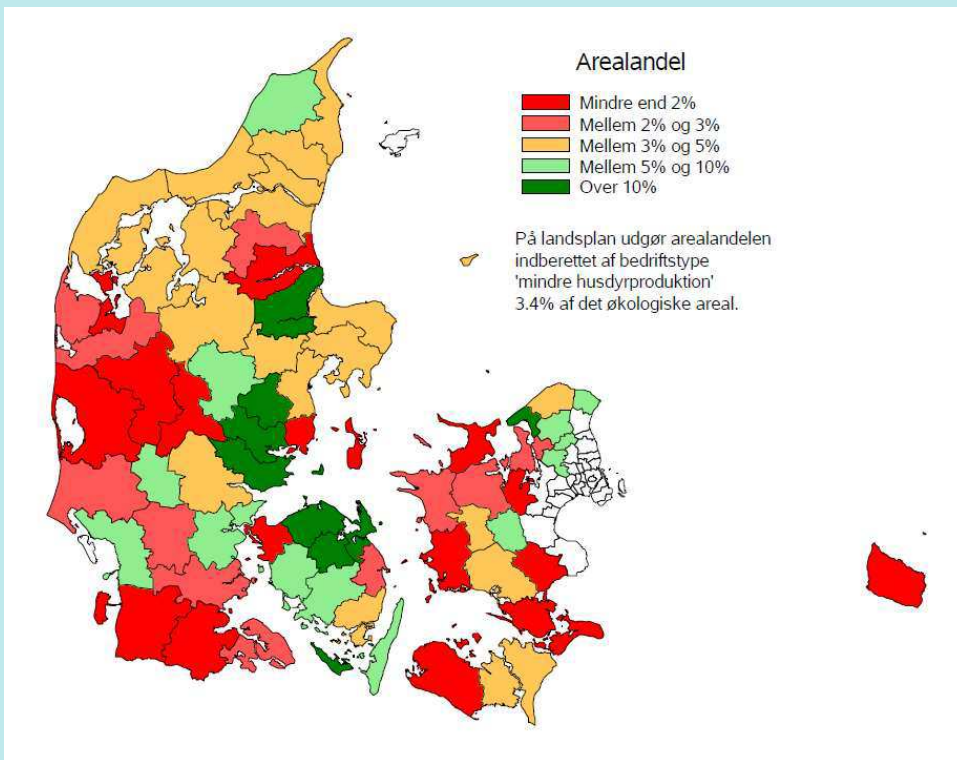
FIGUR 22. Arealandel indberettet af økologiske foderproducenter i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

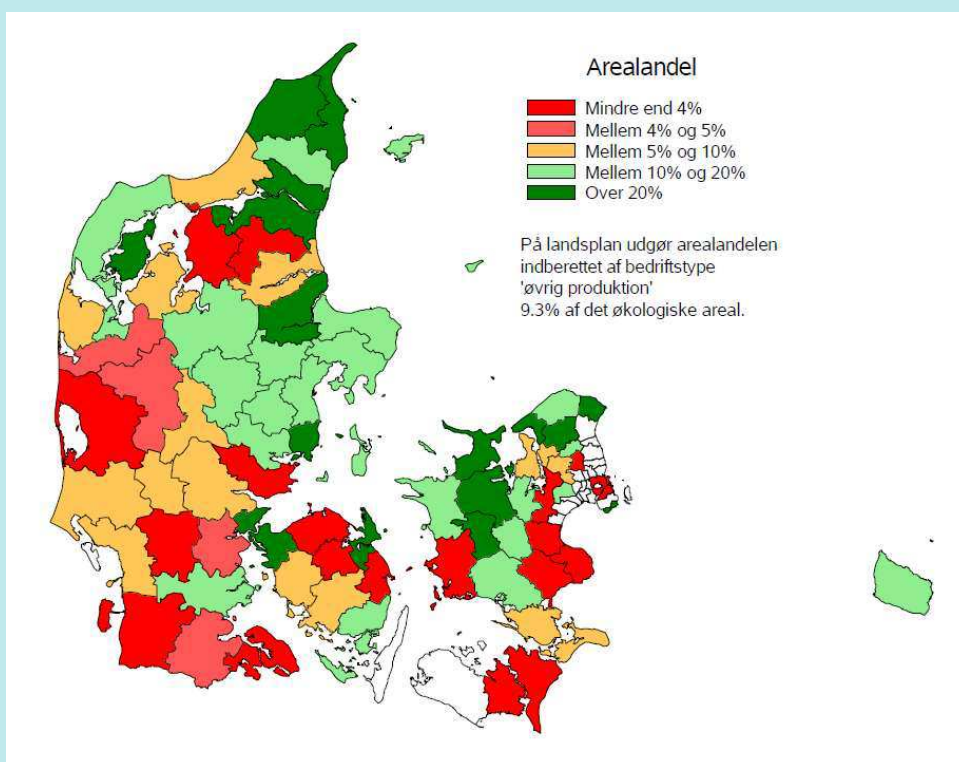
FIGUR 23. Arealandel indberettet af økologiske bedrifter med ekstensiv planteproduktion i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

FIGUR 24. Arealandel indberettet af økologiske producenter med mindre husdyrhold i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

FIGUR 25. Arealandel indberettet af øvrige økologiske producenter i forhold til det samlede økologiske areal pr. kommune

Appendiks

For alle tre appendiks er der ved udarbejdelsen af 2019-statistikken kun foretaget analyser på baggrund af data for 2019. I tabeller og figurer, hvor der angives statistik for tidligere år, er tal fra foregående års rapporter generelt videreført til 2019-rapporten, med mindre andet er angivet. Data fra 1989 til 2000 ligger i udfasede IT-systemer, der ikke længere kan tilgås og kan dermed ikke verificeres.

I appendiks A.1 vises udviklingen i antal økologiske bedrifter og økologistatus for produktionsarealerne som var gældende på tidspunktet for opgørelsen i de enkelte år.

I appendiks A.2 vises antal økologiske bedrifter per kalenderår, samt netto til- og fragang, dels i form af en tabel med opgørelser siden 1989, og dels som en figur med beregnede månedlige opgørelser fra 2012 til publikationsdato for nærværende rapport. Figuren illustrerer interessen for overgang til økologisk produktion i forbindelse med FS-ansøgningsrunden med frist ultimo april 2015 til 2019, samt i forbindelse ekstrarunden med frist den 1. september i de samme år.

I appendiks A.3 vises den geografiske fordeling af antal økologiske bedrifter og deres økologiske produktionsareal. Endvidere er den gennemsnitlige bedriftsstørrelse beregnet til og med 2015, hvor både antal bedrifter og tilhørende areal blev opgjort på grundlag af ansøgeradresse. Fra og med 2016 knyttes markernes geografiske placering til kommuner og regioner via markblokkens fysiske placering (Tabel A.3.2). Bedrifternes registrerede adresse danner grundlag for geografisk placering af bedrifterne i Tabel A.3.1, uanset om bedrifterne har arealer placeret geografisk i øvrige kommuner. Tabellen A.3.3 opdateres derfor alene med den gennemsnitlige bedriftsstørrelse på landsplan.

A.1 Udvikling i antal økologiske bedrifter og arealer med angivelse af arealernes omlægningsstatus

TABEL A.1. Udvikling i antal økologiske bedrifter og økologistatus på tilhørende produktionsarealer.

Indberetningsår	Bedrifter, antal	Økologiske arealer, ha	Omlægningsareal, ha (2.+ 1. år)		Ikke omlagt areal, ha	Produktionsareal i alt, ha
1989	401	5.565	2.719		1.270	9.554
1990	523	7.973	3.062		546	11.581
1991	672	10.477	6.678		808	17.963
			2. års omlagt ^a	1. års omlagt ^b		
1992	675	10.446	5.708	1.984	515	18.653
1993	640	16.759	1.626	1.376	329	20.090
1994	677	16.387	1.031	3.269	457	21.145
1995	1.050	17.032	3.668	17.634	2.550	40.884
1996	1.166	20.193	17.826	6.970	1.180	46.171
1997	1.617	37.033	7.109	15.822	4.366	64.329
1998	2.228	44.102	18.203	30.894	5.962	99.163
1999	3.099	60.232	36.924	39.473	10.056	146.685
2000	3.466	93.354	43.561	20.745	7.597	165.258
2001	3.525	131.986	24.635	11.756	5.120	173.497
2002	3.714	148.301	16.241	9.808	4.009	178.359
2003	3.510	149.157	12.277	3.714	2.876	168.022
2004	3.166	149.401	5.707	1.773	3.327	160.209
			Omlægningsafgrøde ^a	Ikke øko. el. omlæg. afgrøde ^b		
2005 ^c	2.892	139.352	6.284	1.846	3.333	150.815
2006	2.662	133.046	5.032	2.941	3.284	144.303
2007	2.607	133.947	7.516	3.930	4.814	150.207
2008	2.682	139.021	11.084	10.684	5.949	166.738
2009	2.626	139.537	16.893	6.563	7.351	170.346
		Fuldt omlagt til økologi, ha	Areal med økologisk afgrøde, omlægningsafgrøde eller ikke-økologisk afgrøde, ha ^d		Ikke påbegyndt oml. areal, ha	Økologisk produktionsareal i alt, ha
2010 ^e	2.602	150.858	18.135		4.519	173.513
2011	2.601	157.733	11.858		8.247	177.838
2012 ^f	2.680	163.526	17.146		2.258	182.930
2013	2.627	165.006	15.872		839	181.717
2014	2.557	159.973	15.334		1.016	176.323
2015	2.636	158.492	17.564		3.751	179.808
2016	3.173	161.972	43.681		11.141	216.794
2017	3.469	170.343	67.460		7.356	245.159
2018	3.794	197.774	72.883		8.642	279.299
2019	4.016	221.991	76.762		2.728	301.481

^a Arealet er under omlægning. Afgrøderne kan sælges som omlægningsafgrøder.

^b Arealet er under omlægning. Afhængig af høsttidspunktet i forhold til omlægningstidspunkt kan afgrøderne enten betegnes som omlægningsafgrøder eller ikke-økologiske afgrøder.

^c Opgørelsesmåden er blevet ændret fra 2005, idet der fra 2005 kun medtages det antal bedrifter pr. 5. maj samme år, som danner grundlag for arealstørrelsen.

^d Afgrøden kan enten være økologisk, omlægningsafgrøde eller ikke-økologisk. Afgrødens status afhænger af afgrødens omlægningstid og arealets omlægningsdato i forhold til opgørelsesdatoen i maj.

^e Bemærk ændret beregningsmetode i 2010, tal for omlægnings- og ikke-økologiske afgrøder er lagt sammen.

^f Antallet af bedrifter og deres areal er for 2012 ikke opgjort pr. 5. maj som sædvanen siden 2005. Data er for 2012 opgjort pr. 8. maj, da fristen for den fælles indberetning var udskudt til denne dato.

A.2 Udvikling i til- og fragang af økologiske bedrifter

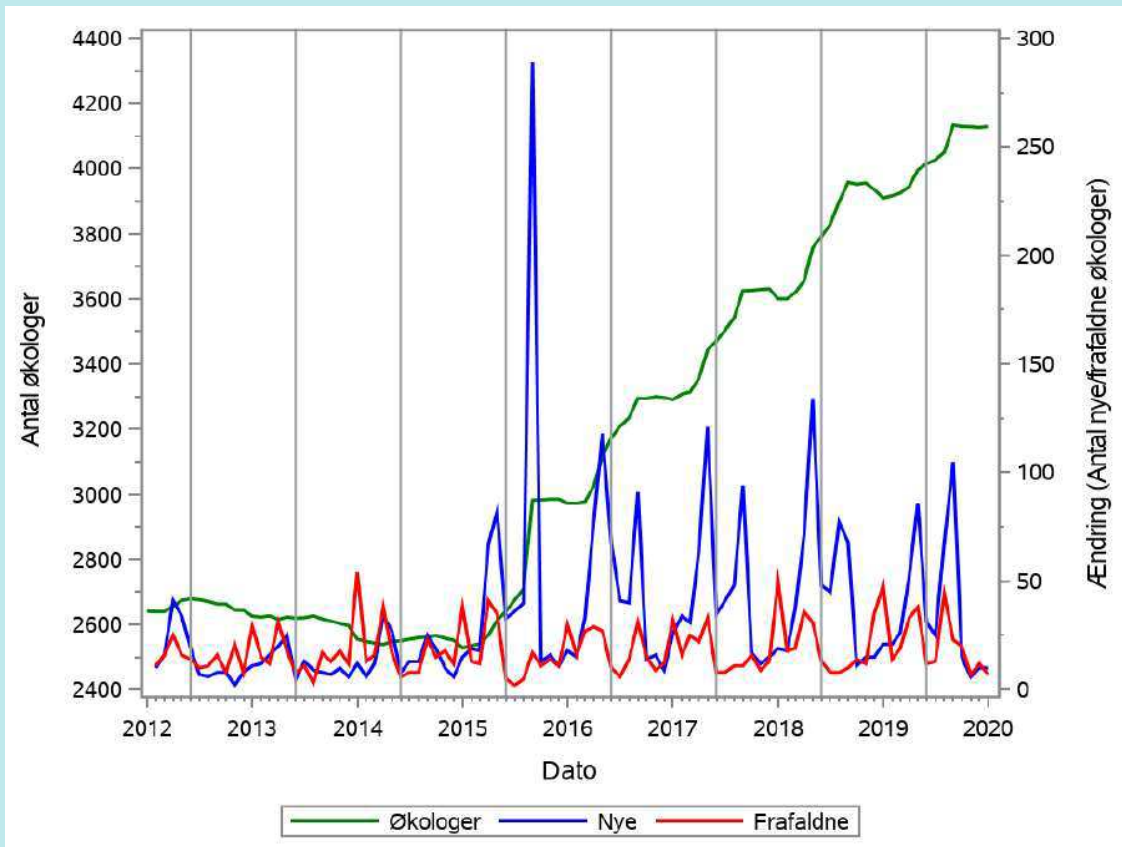
Antallet af bedrifter pr. 31. december er ikke det samme som antallet af bedrifter, der fremgår af tabel A.1. Dette skyldes, at det er muligt at søge om autorisation og ophøre som økolog hele året. Udviklingen i antal bedrifter der er tilgået og fragået økologien samt det totale antal økologiske bedrifter på månedsbasis er illustreret i Figur A.2.1.

TABEL A.2.1. Udvikling i økologiske bedrifter, der er tilmeldt og afmeldt økologiordningen over kalenderåret^a

År	Tilgang (nyansøgere og producentskifter)	Fragang (ophørte, producentskifter, annullerede ansøgninger og tilba- gekaldte autorisationer)	Antal bedrifter, der er autoriseret eller har søgt om autorisation pr. 31. december
1989	194	12	401
1990	166	44	523
1991	213	64	672
1992	67	64	675
1993	43	78	640
1994	98	62	676
1995	417	44	1.050
1996	161	45	1.166
1997	499	48	1.617
1998	670	59	2.228
1999	950	79	3.099
2000	450	83	3.466
2001	276	217	3.525
2002	241	52	3.714
2003	62	266	3.510
2004	86	430	3.166
2005	110	240	3.036
2006	103	345	2.794
2007	253	212	2.835
2008	105	189	2.751
2009	103	165	2.689
2010	103	121	2.671
2011	107	108	2.670
2012	170	180	2.641
2013	151	217	2.575
2014	186	221	2.540
2015	646	201	2.985
2016	546	226	3.305
2017	554	229	3.630
2018	569	254	3.945
2019	473	300	4.118

^a Data i tabel A.2.1 stammer fra sagsbehandlingen af ansøgninger om autorisation og meddelelse om ophør som økolog i kalenderåret 2017. Data fra 2011 og tidligere er videreført fra tilsvarende års statistikker baseret på data fra udfasede IT-systemer, og kan derfor ikke genberegnes. Data fra 2012 til 2018 er blevet opdateret med korrigerede tal som følge af sagsbehandling af økologiautorisationer efter opgørestidspunkter gennem årene.

FIGUR A.2.1. Udvikling i økologiske bedrifter, der er tilmeldt og afmeldt økologiordningen over kalenderåret fra primo 2012 til primo 2019 opgjort på månedsbasis. Den blå kurve illustrerer antal bedrifter, der har søgt om økologiautorisation per måned. Den røde kurve viser antal bedrifter, der er frmeldt økologiordningen. Den grønne kurve illustrerer antallet af økologiske bedrifter. Lodrette streger angiver tidspunkt for opgørelse af data til statistikken, 31. maj hvert år.

A.3 Udvikling i antal økologiske bedrifter, økologisk areal samt gennemsnitligt areal per bedrift fordelt på regioner eller landsdele

TABEL A.3.1. Antal autoriserede økologiske bedrifter med indberettet produktion, fordelt på regional placering af bedrifternes registrerede adresse

År	Jylland	Fyn	Sjælland	Økologiske bedrifter i alt		
1990	281	62	180	523		
1991	380	77	215	672		
1992	380	76	219	675		
1993	362	67	211	640		
1994	406	65	206	677		
1995	710	82	258	1.050		
1996	782	91	293	1.166		
1997	1.121	118	378	1.617		
1998	1.610	133	485	2.228		
1999	2.321	160	618	3.099		
2000	2.547	197	722	3.466		
2001	2.589	203	740	3.532		
2002	2.718	220	776	3.714		
2003	2.536	220	754	3.510		
2004	2.160	195	679	3.034		
2005	2.091	176	625	2.892		
2006	1.898	159	605	2.662		
År	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland	I alt
2007	404	815	810	185	393	2.607
2008	417	854	820	183	408	2.682
2009	415	809	819	183	400	2.626
2010	406	806	816	173	401	2.602
2011	409	793	828	169	402	2.601
2012	406	805	872	173	408	2.664 ^a
2013	404	781	852	174	408	2.619 ^b
2014	391	745	808	175	398	2.517 ^c
2015	426	734	793	198	408	2.559 ^d
2016 ^e	654	883	905	221	452	3.115 ^f
2017	719	966	975	255	497	3.412 ^g
2018	775	1.045	1.077	286	534	3.717 ^h
2019	824	1.100	1.124	320	571	3.939 ⁱ

^a Der var 16 bedrifter, der enten havde jordløs produktion eller ikke indberettet til tiden i 2012.

^b Offentlige myndigheder med flere aut.nr. (8 numre) tillægges samme geografiske placering.

^c Offentlige myndigheder med flere aut.nr. (8 numre) tillægges fra 2014 deres individuelle geografiske placering.

^d Ud af 2.636 økologiske bedrifter har 77 ikke indsendt Fællesskema 2015. Totalt 2.559 økologiske bedrifter har indberettet i 2015.

^e I denne tabel danner bedrifternes registrerede adresse grundlag for geografisk placering af bedrifterne fra og med 2016.

^f Ud af 3.173 økologiske bedrifter har 58 ikke indsendt Fællesskema 2016. Totalt 3.115 økologiske bedrifter har indberettet i 2016.

^g Ud af 3.469 økologiske bedrifter har 57 ikke indsendt Fællesskema 2017. Totalt 3.412 økologiske bedrifter har indberettet i 2017.

^h Ud af 3.794 økologiske bedrifter har 77 ikke indsendt Fællesskema 2018. Totalt 3.717 økologiske bedrifter har indberettet i 2018.

ⁱ Ud af 4.016 økologiske bedrifter har 77 ikke indsendt Fællesskema 2019. Totalt 3.939 økologiske bedrifter har indberettet i 2019.

TABEL A.3.2. Fordeling af indberettet økologisk produktionsareal (ha) på regioner, herunder fuldt omlagt økologisk areal, omlægningsareal og areal, der er planlagt omlagt

År	Jylland	Fyn	Sjælland	Økologiske bedrifter i alt		
1990	7.212	923	3.446	11.581		
1991	12.697	1.014	4.252	17.963		
1992	13.209	1.075	4.369	18.653		
1993	14.782	980	4.328	20.090		
1994	15.482	986	4.677	21.145		
1995	33.635	1.308	5.941	40.884		
1996	37.651	1.510	7.010	46.171		
1997	53.637	1.867	8.825	64.329		
1998	85.806	2.323	11.033	99.163		
1999	128.559	3.131	14.995	146.685		
2000	140.811	4.641	19.805	165.258		
2001	146.250	5.104	20.586	171.940		
2002	150.245	5.209	22.985	178.439		
2003	140.424	4.785	22.945	168.154		
2004	133.235	4.704	22.270	160.209		
2005	126.226	3.997	20.592	150.815		
2006	120.606	3.899	19.798	144.303		
År	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland	I alt
2007	24.624	51.808	54.713	7.123	11.939	150.207
2008	27.652	58.012	59.152	7.535	14.387	166.738
2009	29.534	57.790	60.300	7.837	14.885	170.346
2010	30.114	58.917	61.761	7.044	15.676	173.513
2011	31.365	60.350	62.597	7.536	15.990	177.838
2012	32.191	60.700	65.861	7.560	16.619	182.930
2013	32.715	59.475	65.701	7.725	16.102	181.717
2014	32.096	58.350	61.845	7.749	16.283	176.323
2015	33.126	56.733	63.217	10.110	16.622	179.808
2016 ^a	45.349	68.426	72.951	10.773	19.296	216.794
2017	52.844	76.620	79.883	10.676	24.055	245.159
2018	59.627	86.703	90.646	11.348	29.980	279.299
2019	63.045	95.202	96.650	14.953	31.631	301.481

^a Opgørelsen for 2016 og frem tager udgangspunkt i indberettede markers markblokplacering i kommune. Dette adskiller sig fra forrige års opgørelser, hvor bedrifternes registrerede adresse dannede grundlag for geografisk placering af arealerne.

TABEL A.3.3. Fordeling af indberettet økologisk produktionsareal (ha) på landsdele, herunder fuldt omlagt økologisk areal, omlægningsareal og areal, der er planlagt omlagt

År	Byen København	København-omegn	Nord-sjælland	Bornholm	Østsjælland	Vest- og Sydsjælland	Fyn	Syddanmark	Vestjylland	Østjylland	Nordjylland	I alt
2015	1.645	1.211	4.713	1.492	3.105	13.982	7.186	54.961	37.913	18.952	33.240	179.808
2016 ^a	1.687	1.335	5.041	1.458	3.420	16.617	8.935	63.593	46.672	21.621	45.486	216.794
2017	1.867	1.363	5.752	1.694	3.865	20.191	9.813	70.070	51.701	24.919	52.844	245.159
2018	1.794	1.352	6.519	1.683	4.520	25.460	11.707	78.939	57.107	29.596	59.627	279.299
2019	1.695	1.219	6.496	2.232	4.513	27.715	13.593	83.594	63.324	32.162	63.817	301.481

^a Opgørelsen for 2016 og frem tager udgangspunkt i indberettede markers markblokplacering i kommune. Dette adskiller sig fra forrige års opgørelser, hvor bedrifternes registrerede adresse dannede grundlag for geografisk placering af arealerne.

Tabel A.3.4. Gennemsnitligt indberettet økologisk produktionsareal (ha) pr. bedrift

År	Jylland	Fyn	Sjælland	Hele Danmark		
1990	15,7	14,9	19,1	22,1		
1991	33,4	13,2	19,8	26,7		
1992	36,7	14,1	19,1	27,6		
1993	40,8	14,6	20,5	31,4		
1994	38,1	15,2	22,7	31,2		
1995	47,4	16,0	23,0	38,9		
1996	48,1	16,6	23,9	39,6		
1997	48,0	15,8	23,3	39,8		
1998	53,3	17,5	22,7	44,5		
1999	55,4	19,6	24,3	47,3		
2000	55,2	23,6	27,4	47,7		
2001	56,5	25,1	27,9	48,9		
2002	55,3	23,7	29,6	48,0		
2003	55,4	21,8	30,4	47,9		
2004	61,7	24,1	32,8	52,8		
2005	60,4	22,7	33,0	52,2		
2006	63,5	24,5	32,7	54,2		
År	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland	Hele Danmark
2007	61,0	63,6	67,5	38,5	30,4	57,6
2008	66,3	67,9	72,1	41,2	35,3	62,2
2009	71,2	71,4	73,6	42,8	37,2	64,9
2010	74,2	73,1	75,7	40,7	39,1	66,7
2011	76,7	76,1	75,6	44,6	39,8	68,4
2012	79,3	75,4	75,5	43,7	40,7	68,7
2013	81,0	76,2	77,1	44,4	39,5	71,7
2014	82,1	78,5	77,1	44,5	41,2	70,3
2015	77,8	77,3	79,7	51,1	40,7	70,3
2016 ^a	-	-	-	-	-	69,6
2017	-	-	-	-	-	72,7
2018	-	-	-	-	-	75,1
2019	-	-	-	-	-	76,5

^a Opgørelsen af arealers geografiske placering tager fra 2016 og fremadrettet udgangspunkt i indberettede markers markblokplacering i kommune og region, mens bedriftenes registrerede adresse danner grundlag for geografisk placering af bedrifterne, uanset om bedrifterne har arealer placeret geografisk i øvrige kommuner. Tabellen vil derfor alene blive opdateret med den gennemsnitlige bedriftsstørrelse på landsplan, baseret på antal bedrifter der har indberettet produktionen det pågældende år.

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 23. januar 2019

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 150 (MOF alm. del) stillet 31. oktober 2018 efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 150

"Vil ministeren udarbejde en skematisk oversigt over de samlede årlige nettoudgifter til det konventionelle landbrug i Danmark og beregne et årligt gennemsnit for den nuværende regeringsperiode. Direkte og indirekte støtte, tilskud samt afgifts- og skattelettelser bedes medregnet som udgifter.

Herudover bedes oversigten inkludere et overslag over de samfundsøkonomiske omkostninger ved udledninger af eksempelvis ammoniak og drivhusgasser samt forurening af drikkevand, vandmiljø og tab af biodiversitet. De samfundsøkonomiske omkostninger, udgifter og indtægter skal alene opgøres for det konventionelle landbrug i Danmark - og dermed ikke for den samlede fødevareklynge eller havbrug."

Svar

Nedenfor følger besvarelsen af dit spørgsmål, der er baseret på en samstilling af allerede tilgængelig information.

Til brug for dit spørgsmål om nettoudgiften for den direkte og indirekte støtte samt tilskud er der indhentet oplysninger fra Landbrugsstyrelsen og Uddannelses- og Forskningsministeriet. Til brug for besvarelsen af spørgsmål vedr. skattemæssige forhold er der indhentet svar fra Skatteministeriet. Jeg henholder mig til disse svar.

Landbrugsstyrelsen oplyser følgende:

"Der lægges til grund, at der med støtte henvises til midler – nationale og fra EU – som enten direkte eller indirekte går til landbrugs- og fødevaresektoren fx via klassisk landbrugsstøtte, frivillige tilskudsordninger, forskningsmidler o.lign.

Tabel 1 viser relevante, landbrugsrelaterede foranstaltninger under Miljø- og Fødevareministeriets ressort. Udgangspunktet for tabellen har været den direkte landbrugsstøtte, indsatser under EUs Landdistriktsprogram samt midler i den nationale ordning for målrettede efterafgrøder/målrettet regulering.

Hvor det er muligt, er betalingerne opdelt i konventionelle og økologiske bedrifter."

Tabel 1. Støtte til landbrugssektoren

Mio. kr.	R 2016		R 2017		2018		2019	
	Konv.	Økologer	Konv.	Økologer	Konv.	Økologer	Konv.	Økologer
Direkte betalinger*	5.738,67	523,63	5.417,18	510,92	5.582,65	610,75	5.490,20	644,10
Landdistriktsprogrammet (LDP)**	826,20	290,4	1.021,50	295,9	892,20	257,3	1.175,00	867,8
Målrettede efterafgrøder/regulering Landbrugets Promilleafgiftsfonde	-	-	-	-	100,8	-	80,1	-
GUDP***	232,8		252,8		252,8		262,8	
MUDP****	110,7	30,0	79,2	36,4	209,9		198,9	
Øvrigt *****	100,3		81		64		24,9	
	117,3		106,7		104,4		103,2	
I alt	7.125,97	844,03	6.958,38	843,22	7.206,75	868,05	7.335,10	1.511,90

* Fordelingen mellem konventionelle og økologer i 2019 er skønnet pba. udviklingen af det økologiske areal.

** Vedr. LDP er det en opdatering af bevillinger ift. FLP's Bilag 1. Der er angivet bruttotilsagn, dvs. der er ikke taget forbehold for annulleringer. For vådområder, Lavbund og Natura 2000 er tilsagn baseret på de interne statslige overførsler. Der er ligeledes taget højde for fremrykninger af diverse ansøgningsrunder.

** I 2019 er der en stor udgift til økologisk arealstøtte under Landdistriktsprogrammet, som skyldes, at der skal ske en gentegning af hovedparten af femårige tilsagn fra 2015. Dette følger almindelige regnskabsprincipper for, at udgiften afholdes (udgiftsføres) i det år, det juridisk bindende tilsagn afgives. I gennemsnit er der årligt afsat 1.278 mio. kr. under Landdistriktsprogrammet i perioden 2017-2020, jf. aftale om Fødevarer- og landbrugspakken.

*** For GUDP i årene 2016 og 2017 har det været muligt at give et bud på støtte tildelt primærlandbruget. Midlerne er ikke færdiguddelt i 2018 og 2019, hvorfor det er Finanslovsrammen, der er angivet.

**** MUDP (Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram §24-53.15.70 er ikke direkte målrettet fødevarer- og landbrugssektoren, men kan potentielt søges af fødevarer virksomheder ifm. relevante projekter til udvikling af miljøteknologier.

***** For MUDP har det ikke været muligt at give et bud på støtte tildelt primærlandbruget, hvorfor det er Finanslovsrammen, der er angivet.

***** Øvrigt dækker over bl.a. over midler til Madkulturen (§ 24.32.30), midler til aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler (§24.52.31.10) og midler til økologiindsats til fremme af produktion og afsætning (§24.24.51.18).

Anmærkninger:

Der er tale om bruttotal. Det vil sige, at både EU-midler og national finansiering er opgjort i tabellen. Hvor begge kilder indgår, er tallene summeret.

I opgørelsen af midler til direkte betalinger er der i opgørelsen taget højde for overførsel af midler til Landdistriktsprogrammet over perioden (flex-beslutning fra juli 2014). Ligeledes indbefatter opgørelsen over direkte betalinger såvel grundbetaling som betaling for grønne krav.

Alle opgørelser, Landdistriktsprogrammet undtaget, i årene 2016-2020 hviler på Forslag til Finanslov for 2019. Hvad angår Landdistriktsprogrammet i årene 2018-2020, er der indført tal fra aftaleteksten om Fødevarer- og Landbrugspakken. Disse tal er dog opdateret, hvor der har været fremrykninger mv., men tilsagnsbeløbene svarer til bevillingen. For 2016 og 2017 er de anførte tilsagnsbeløb regnskabstal. Der er ligeledes taget højde for fremrykninger af diverse ansøgningsrunder. Der er ikke medtaget medfinansieringssatser.

Opgørelsen over udgifter under Landdistriktsprogrammet indeholder støtte til lokale aktionsgrupper (LAG), da LAG er en del af aftalen om LDP. Det bemærkes, at LAG er støtte til udvikling af landdistrikter og ikke landbrug. I 2016 var der afsat 90,3 mio. kr. til LAG, mens der i perioden 2017-2020 årligt er afsat i gennemsnit 63 mio. kr. til LAG, jf. aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken.

Foruden de i tabel 1 opgjorte midler afholdes der også udgifter til forskningsbaseret myndighedsbetjening under Miljø- og Fødevarerministeriets finanslovsparagraf (§ 24). Miljø- og Fødevarerministeriet indgår hvert år aftaler med universiteterne om forskningsbaseret myndighedsbetjening. Denne sektorunderstøttende forskning udgør i størrelsesordenen 500 mio. kr. årligt i forhold til landbrugs- og fødevarersektoren (fiskeri og akvakultur undtaget). Myndighedsbetjeningen omfatter ud over forskning bl.a. beredskabs-, overvågnings- og udviklingsopgaver, som er centrale for ministeriets opgavevaretagelse, herunder for politikudviklingen og for sikringen af fødevarersektorens rammevilkår.

For Landdistriktsprogrammet udgøres fordelingen til økologiske bedrifter alene midler til Økologisk Arealtilskud. Der vil være øvrige ordninger under LDP, hvor det ikke umiddelbart muligt at udskille, hvor stor en andel de økologiske arealer. For disse ordninger er hele rammen således opgjort under konventionelle."

Kilde: Landbrugsstyrelsen, Forslag til Finanslov for 2019 samt aftaleteksten om Fødevarer- og Landbrugspakken

Uddannelses- og Forskningsministeriet oplyser følgende:

"Inden for Uddannelses- og Forskningsministeriets område findes der ikke direkte statsstøtte til landbruget. Der foregår dog forskning, der vedrører landbruget.

Gennem Danmarks Innovationsfond udmøntes forskningsbevillinger til projekter på universiteterne og andre forskningsinstitutioner, der kan kategoriseres som forskning vedrørende landbruget. Heri indgår midler fra forskningsreserven, som forhandles årligt i forbindelse med finanslovforhandlingerne.

Herudover er der en række ordninger på forsknings- og innovationsområdet, der også vedrører landbrugssektoren, men hvor der ikke er fastsat et specifikt beløb til netop forskning inden for landbruget. Det drejer sig om de godkendte teknologiske serviceinstitutter, innovationsnetværkene og Danmarks Frie Forskningsfond.

Endvidere er der på Uddannelses- og Forskningsministeriets område afsat basismidler til universiteterne. Det er universiteternes selvstændige beslutning, hvordan disse midler prioriteres til specifikke forskningsområder."

Skatteministeriet oplyser følgende:

"Landbruget skønnes i 2018 at modtage erhvervsstøtte via skattesystemet på godt 2,4 mia. kr. (2018-niveau), jf. tabel 2. Det skal understreges, at de konkrete skøn er forbundet med nogen usikkerhed.

Det baserer sig på en opgørelse af skatteudgifter, som helt eller i overvejende grad er målrettet landbruget. En skatteudgift er defineret som en begunstigende afvigelse fra de generelle skatte- og afgiftsregler, der medfører lavere umiddelbar skattebetaling fra bestemte typer af aktiviteter eller grupper af skatteydere. Det skal bemærkes at der i tabellen fremvises skatteudgifter for hele landbruget og derfor ikke kun det konventionelle landbrug. "

Tabel 2. Erhvervsstøtteordninger gennem skattesystemet (skatteudgifter) for landbruget

<i>Umiddelbar virkning, mio. kr. (2018-niveau)</i>	2016	2017	2018	2019	2020
Lavere ansættelse af grundværdi på produktionsjord (bondegårdsreglen)	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150
Lempelser og fritagelser for energiafgift for jordbruget mv. og diverse processer	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Skatteudskydelse gennem andelsselskaber	75	75	75	75	75
Nedskrivning af husdyrbesætning i skattepligtig indkomst	15	15	15	15	15
Landbrug, i alt	2.440	2.440	2.440	2.440	2.440

Anmærkning: Skatteudgifterne for 2017 findes på Skatteministeriets hjemmeside. Der er tale om et skøn for skatteudgifterne, som er behæftet med nogen usikkerhed, derfor er tallene afrundet. Tallene for 2017 er opregnet til 2018-niveau og fremskrevet med udviklingen i BNP. Der er benyttet tal for BNP fra Danmarks Statistik for årene 2016-2017 og fra Opdateret 2025-forløb, august 2018, for 2018. Skatteudgifterne er beregnet før tilbageløb og adfærd. Derved opgøres de umiddelbare skatteindtægter, som det offentlige ville have fået, hvis skatteudgiften blev fjernet. Skatteudgiften for "andelsselskaber" og "lempelse af energiafgift til diverse processer" omfatter kun delvist landbruget.

Kilde: Skatteøkonomisk Redegørelse 2018 samt Skatteministeriet

For så vidt angår besvarelsen den del af dit spørgsmål, der vedrører de samfundsøkonomiske omkostninger ved diverse udledninger fra landbruget, skal det bemærkes, at det er ganske vanskeligt at kvantificere sådanne omkostninger.

Miljø- og Fødevareministeriet anvender en række nøgletal for samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger af nye politiktiltag. Disse nøgletal angiver marginale effekter og er således ikke egnede til at opgøre den samfundsøkonomiske omkostning af de samlede udledninger, da der vil være tale om et betydeligt overkantsskøn, idet den marginale skadesvirkning er højere end den gennemsnitlige skadesvirkning.

Det er dog muligt at give et bud på de sundhedsøkonomiske omkostninger ved den samlede ammoniakudledning fra landbruget. Århus Universitet har i 2018 opdateret beregningspriserne for luftemissioner og de medfølgende sundhedsøkonomiske skadesomkostninger (se rapporten "[Miljøøkonomiske beregningspriser for emissioner 2.0](#)"). Disse er beregnet som skadesomkostningerne pr. udledningsenhed på baggrund af de nuværende emissioner. Disse beregningspriser kan anvendes til et estimat af de samlede sundhedsøkonomiske konsekvenser af landbrugets udledning af ammoniak.

Den samlede udledning af ammoniak fra landbruget som helhed opgøres i 2016 til 70,77 kiloton ud af en samlet dansk udledning på 75,37 kiloton (jf. Danmarks [afrapportering](#) iht. NEC-direktivets artikel 8, stk. 1). De sundhedsøkonomiske omkostninger som følge af denne udledning kan derfor opgøres til ca. 4 mia. kr. for dansk område og ca. 19,5 mia. kr. uden for Danmark, i alt ca. 23,5 mia. kr. i 2016-niveau, når de ovennævnte beregningspriser lægges til grund.

Det har ikke været muligt at opgøre de samfundsøkonomiske effekter af andre udledninger.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Sofus Rex